

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGÓ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELMÉRŐ SZERKESZTŐ
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3-47. • Kiadóhivatal T. 3-48.

Szenvedélyes viták közepette, önálló indítványok özőnében a késő éjszakai órákig tartott a városi közgyűlés

Botrányos jeleneteket provokáltak és gyanúsítottak Hegyemegi és társai — Órákig tartó heves vita után elfogadták a város burkolatozási programját

A baloldali pártok folytonos obstrukciója hovatovább lehetetlenné teszi a törvényhatóság munkáját

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város törvényhatósági bizottsága szombaton rendes közgyűlést tartott, amelynek tárgysorozatán számos fontos és nagyjelentőségű ügy szerepelt. A közgyűlésre a pártok teljes számban felvonultak s különösen a burkolási javaslatok mellett és ellen állítottak rengeteg szónokot, akik természetesen igyekeztek minél többet beszélni. Így történt azután, hogy déli ket órakor még csak három tárggyal végzett a közgyűlés. Dél felé a vita már olyan szenvedélyes hangú volt, hogy még lovagias ügy is támadt a bizottsági tagok között. Fényes Jenő beszéde közben Révi Nándor, aki mint az ellenzék ellenzéke szerepelt, azt kiáltotta közbe, hogy „piszkosság”. Fényes Jenő ezt a kitélt magára vonatkoztatta és két bizottsági tag útján magyarázatot kért Révitől, aki azonban ekkor már azt mondotta, hogy a sértő kifejezés nem Fényesre vonatkozott. Ezzel azután az ügy a lovagiaság szabályai szerint véget is ért, ellentétben a közgyűléssel, mely meg-megújuló viharok között tartott a késő órákig.

A POLGÁRMESTERI JELENTÉS

A közgyűlést negyedtízkor nyitotta meg a főispán, majd Bacsoni Sándor polgármesteri titkár terjesztette be a polgármester jelentését, amelyhez Fényes Jenő szólt hozzá és sürgette a közkórház megnyitását, továbbá aziránt érdeklődött, hogy a bankoknál elhelyezett városi kölcsönök alacsony kamatozása miatt milyen kár érte a várost.

Magoss polgármester kijelentette, hogy a város már két ízben ismerette magát a közkórház fenntartásának kötelezettsége alól és a kultuszminiszter vállalta, hogy a klinikákat közkórházi jelleggel tartja fent.

„Én — mondotta a polgármester, ha itt leszek, el vagyok határozva arra, hogy ezt a követelést a kultuszminiszterrel szemben bírói uton is érvényesítem.” (Általános helyeslés.)

Ami a másik kérdést illeti, arrazve Ary főszámvevő jelentette ki, hogy a város havonta 4000 pengő kamatvesztést szenved.

Hegyemegi Kiss Pál ezután azt kifogásolta, hogy az Ispotály környékét ellepi az utcai nők s éjjel botrányos jelenetek folynak ezen a részen. Intézkedéseket kért a mostani tarthatatlan állapotokkal szemben. Kifogásolta továbbá, hogy a 240 kitéltetett iparos ünneplésén a városi tanács nem vett részt.

Révi Nándor a kultuszminiszter

ellen megindítandó pert sürgette.

Vass Károly tanácsnok jelentette ki ezután, hogy a kitéltetett iparosok ünneplésén H. Kiss József tanácsnok és Koller Ferenc fogalmazó vettek részt a tanács képviselőiben.

Felkiáltások a baloldalon: Miért nem küldtek egy hajdut! (Nagy zaj.)

Czimmer Lajos a vásárcsarnok építését sürgette, majd Magoss polgármester válasza után a közgyűlés tudomásul vette a polgármesteri jelentést.

TELKET AD A VÁROS A CSENDÖRLAKTANYA SZÁMÁRA

Vass Károly tanácsnok javasolta ezután, hogy a Debrecenben felépítendő csendőrlaktanya részére adja-

TÖBBÓRAS VITA A BURKOLATOZÁSOK KÖRÜL

Hosszadalmas vitát provokált a burkolatozások ügye, amelyet egyesítve tárgyalt a közgyűlés. Először Vida Szűcs főmérnök ismertette a folyó évi burkolatozási munkák ügyében küldött belügyminiszteri leiratot, amely részletesen foglalkozik a város burkolási terheivel és rámutatott arra, hogyha a burkolási terheket beállítanák a költségvetésbe, úgy 69 és félszázalékra emelkednék fel a pótdadó. Igen érdekes a leiratnak a programmal foglalkozó része, mely így hangzik:

„Elérkezettnek látom az időt, hogy nyomtatékosan figyelmeztessem a város közönségét, hogy alkotó munkája nélkülözi a tervszerűséget.”

A burkolatozással kapcsolatban a tanács előterjesztést tett, hogy az 1928. évi burkolások kamatterhének fedezésére a községi pótdadót 44 százalékról 50 százalékra emeljék fel. Javasolta a városi tanács, hogy azt az 1.614.000 pengőt, amellyel a háztulajdonosok a már elvégzett burkolásokért tartoznak, szedik be és pedig olyan módon, hogy ezt az összeget alakítsák át egy 30 féléves 7 és félszázalékos kamatozású törlesztéses kölcsönné, amelynek 11 százalékos annuitásait január 1-től minden július és január 1-én fizethetnék a háztulajdonosok. Előterjesztést tett a tanács arra is, hogy miután a miniszteriumok nem engedélyezik a tervezett burkolási járulékos rendszeresítését, a költségek fedezésére 1929 január 1-től 50 százalékkal emeljék fel a piaci helypénzeket és a kövezetvámot.

A burkolással kapcsolatos iratok és számadatok ismertetése több, mint másfélórát tartott, majd Fényes Jenő szólt hozzá a javaslatok özőnéhez. Szerinte ott, ahol van

nak telket a Wesselényi-téren, azaz a kikötéssel, hogy az építkezést még ez év nyarán meg kell kezdeni s egy éven belül felépíteni.

Hegyemegi-Kiss Pál azt javasolta, hogy amennyiben a belügyminiszter követelné a rendőrségi hozzájárulást, a teleknek és az elkobozott rendőrségi palotának értékét számítsák be a hozzájárulás értékébe.

Freund Jenő, valamint Magoss polgármester azt hangoztatták, hogy egy ilyen határozat veszélyeztetné a csendőrségi palota sorsát.

Felkiáltások: Elviszik Nyiregyháza-ra!

Több hozzászólás után a közgyűlés névszerinti szavazás útján megadta a kért telket.

burkolat, azt nem kell kicserélni. Meg kell hagyni a rosszabb burkolatot és csak ott kell kövezni, ahol nincs semmiféle burkolat. Ezért a Széchenyi-utcát, Széchenyi-utat, Honvéd- és Csetete-utcát ne burkolják az idén. Nem tudja kinek az érdeke, hogy a Libakert-utcát burkolják, kinek van ott háza.

Felkiáltások: A műszaki osztálynak!

Fényes: Akkor venni akart. (Nagy zaj.)

Fényes Jenő után egyszerre három is emelkednek szólásra: Erdöss József, Macsata József és Radó Rezső.

Balogh István: Ugy látszik, lesznek itt beszédek!

Hegyemegi: Csak nem gondolja, hogy megszavazunk valamit, hogy csak bölintgassunk, mint ön a jog- és pénzügyi bizottságban? (Nagy zaj.)

Erdöss József azt javasolta, hogy záros határidőn belül készítsenek végleges burkolási programot és gondoskodjanak burkolási kölcsönről.

Radó Rezső: Tiltakozik a kövezetvám emelése ellen, ami a debreceni ipar versenyképességét megszünteti. Egy vagon téglavámja 17 pengő lesz, ami 15 százalékos ár-emelést jelent.

ANTISZOCIÁLIS A KÖVEZETVÁM EMELESE

Macsata József: A kövezetvám emelése antiszociális, mert elsősorban érinti a fogyasztó közönséget. A város közönségének 75-80 százaléka ma sem tudja megfizetni az élelmickek árát, hogy tudja majd akkor megvásárolni, ha kövezetvám-emelés közelében megdrágulnak az élelmiszerek. Ezt a terhet nem bírja el a tisztviselő és a munkás. Külö-

nösen antiszociális az emelés azért, mert Debrecenben szerencsétlenül vannak elhelyezve a vámsorompók. Például a vámspércsi-uton fekvő sorompó mögött egy 20.000 lakosu telep fekszik, amelynek minden lakosa az utolsó zsák krumpli után is vámot köteles fizetni. Hétszáz vasutas család, amelyik a városban lakik, de a vagongyárban kapja kedvezményes tüzfáját, kénytelen horribilis vámot fizetni. Ugyanez áll a városi fatelepre is. A kövezetvám felemelést nem szavazza meg.

Czimmer Lajos (szoc. dem.) nagy elismeréssel szól Magoss polgármester munkájáról, de kijelenti, hogy Debrecen úgy öltöztetik fel, mint a mezitlábos embert, akinek cilindert nyomnak a fejébe. (Nagy zaj). Tiltakozik a kövezetvám fölemelése ellen s azt mondja, hogy az árdrágításban a kormányzati rendszer és a város jár elöl.

Suhajda Béla a háztulajdonosok sérelmeiről beszél óriási zajban.

— Szegény háztulajdonosok!
— Ez táj! Ez táj! — kiáltják minden oldalról.

Suhajda az ellen tiltakozik, hogy az egyes utcákon a háztulajdonosok megkérdezése nélkül végeznek költséges beruházásokat.

HEGYEMEGI-KISS PÁL KIFOGÁSAI

Hegyemegi-Kiss Pál: A burkolási adatokat hiányosan terjesztették be. A műszaki osztályt a kérdés tárgyalásánál nem hallgatták meg. Ezt az értesítést kaptam tőle. (Nagy zaj). Ha a műszaki osztály referálta az ügyet, kérdem vajjon az ő álláspontja volt-e az, hogy a Széchenyi-utcan aszfalt burkolatot csináljanak. A jog- és pénzügyi bizottság nem indokolta meg ezt a határozatot. (Óriási zaj).

Versényi Tibor: Meg van indokolva!

Hegyemegi: (elöveszi a jog- és pénzügyi bizottság határozatát) A határozat igenis nincs meg indokolva. (Óriási zaj). A háztulajdonosok a rájuk háruló terhet átháríthatják a lakóra. (Óriási zaj). Hegyemegi ezután a külsőségekhez vezető összekötő utak kiépítését sürgeti. Szívesen megszavazza a burkolási javaslatot, de a fedezeti részhez nem járul hozzá, mert az súlyosan megterheli a lakosságot.

Versényi Tibor. Visszautasítja Hegyemeginek ama állítását, hogy a jog- és pénzügyi bizottság nem lelkiismeretesen járt el, mert igen alaposan megtárgyalták a burkolásokat. Ő sem a belügyminisztertől sem mástól nem fogad el utasítást.

Hegyemegi: Elismerem, hogy Versényi lelkiismeretesen járt el, de a jog- és pénzügyi bizottságra fentartja állítását. A műszaki osztály a Széchenyi-utcan nem tartotta meg a belügyminiszter által elrendelt helyszíni vizsgálatot és erről nem volt szó a jog- és pénzügyi bizottságban.

Freund Jenő: Tisztában kell jönni azzal, hogy nem lehet mindenkinek egy tyukot a fazekába. Amit a balpárt csinál az a leggyengébb ellenzéki politika! (Óriási zaj).

Révi Hegyemegiek felé: Minden káknán csomót keresnek. (Zaj).

Freund: Miért nem ad be az ellenzék javaslatot a megoldásra.

Fényes: Már elmondtuk!

Freund: Mikor? Mikor?

VIHAROS DERÜLTÉG A „GERINCESEK” KÖRÜL

Fényes Jenő emelkedik szólásra. Révi Nándor: Milyen címen?

Fényes: A záró szó jogán. A kispolgárok ezzel nincsenek tisztában.

Révi (Fényes felé) Ál függetlenségiek. (Óriási zaj).

Fényes: Mióta Debrecenben vagyok, mindig ugyanazon vágányon haladok. (Nagy zaj). Ezt megírtam a ma megjelent „Gerincesek” című versemben (*Viharos derültég!*)

Révi: *En egy kontra verset írok!* Félégyházi János arra mutatott rá, hogy a háztulajdonosok között sok szegény ember, kis egzisztencia is van és ezeknek érdekeit védeni kell a burkolásoknál. Zelinger Ede majd Bakóczy Gábor szólaltak fel ezután.

HEGYMEGI DEZAVUÁLJA A FÜGGETLEN UJSÁGOT

Bakóczy Gábor: A törvényhatósági bizottság tagjai csak úgy véletlenségből megkapták a Független Újság legutóbbi számát egy körül pirós ceruzázott cikkkel, amelyben az olvasható, hogy a földbirtokosok nem kellő mértékben járulnak hozzá a burkolásokhoz és a kövezetvám emelése nem sújtja a földbirtokos és gazda osztályt. Miután tudvalevő, hogy a Független Újságot nagy is gyengéd szálak fűzik az ellenzékhez

valószínű, hogy a Hegyemei párt véleménye is.

Hegyemei Kiss Pál közbeszól valamint Bakóczy így felel:

— Nem tartom az urakat függetlenségieknek! (Nagy zaj). Bakóczy Gábor helytelennek és veszedelmesnek bélyegzi azt a balpárti politikát, mely a tanyai lakosságot a városi ellen uszítja.

Hegyemei Kiss Pál a súlyos felszólalásra jónak látta enyhén és finoman dezavualni házi lapja szerkesztőségét:

— Nem tudom, — mondotta — hogy a Független Újság szerkesztőségének mi a véleménye, azonban a lapban mi a saját nevünk alatt szoktunk nyilatkozni, tehát csak az ilyeneket tessék a mi nyilatkozatainknak tartani.

A SZAVAZÁS

A burkolási ügyben még számos felszólalás hangzott el, végül is a főispán szavazásra tette fel a kérdést.

Ennek eredményeképpen a közgyűlés szótöbbséggel úgy határozott, hogy a Libakert-, Csemete-, Honéd-, Széchenyi-utcaikat és Széchenyi utat nem burkoltatja, hanem e helyett a Piac-utcaán az Arany János-utcaig készítsék el az aszfalt burkolatot. A kövezetvámot egyelőre nem emelik fel, hanem véleményadás végett kiadják a Kereskedelmi és Iparkamárának.

Hadházy főispán ezután a tanácskozást felfüggesztette és annak folytatását délután 5 órára tűzte ki.

A DÉLUTÁNI KÖZGYŰLÉS

A délutáni közgyűlést öt órakor nyitotta meg Magoss György dr. polgármester. Vásáry István főjegyző ismertette Hegyemei Kiss Pálék önálló indítványát, mely a bizottsági tagok összeférhetlenségére és érdekelttségére vonatkozik s miután a kérdés törvényhozási szabályozást igényel, javasolta, hogy azt utasítsák el.

Hegyemei Kiss Pál az ügyrendhez kér szót. Délelőtt Révi Nándor bizottsági tag azt a kifejezést használta: „piszkosság.” Ez sérti a tanácskozást, a közgyűlést, tehát megtorló intézkedést kér.

Misztli Károly főügyész kijelenti, hogy Révi közbeszólását nem hallotta.

Macsata József: En hallottam. **Misztli Károly:** Ha a dolog bebizonyosodik, akkor megteszi törvényben előirt köteleességét.

Ezután Erdöss József az önálló indítvány elfogadása mellett, Sz. Kun Béla ellene emelt szót.

Bakóczy Gábor: Adandó alkalomnál Hegyemeiek se tartják be az összeférhetlenségi törvényt. Ott volt Jeszenszky Béla esete, amikor Hegyemei Jeszenszkyt védelmezte. Ha nem törvényhozásilag, hanem innen a közgyűlésből alkotnak összeférhetlenségi szabályzatot, akkor az lesz a dolog vége, hogy ha saját pártjabeliről lesz szó, nem lesz jó az Hegyemei Kiss Pálnak sem.

H. KISS P. ELŐAD

Számos felszólalás után Hegyemei Kiss Pál tartott előadást arról, hogy Jeszenszky ügyében nem érdekelttség és összeférhetlenség, hanem kizárási ok forgott fent és ő Jeszenszky barátját csak egy hajszá ellen védelmezte. Tiltakozik Vásáry főjegyzőnek ama állítása ellen, hogy indítványa csak azt a célt szolgálja, hogy az albizottságokban mesterségesen helyet őrítsen meg. Az erkölcsi inkompatibilitásról beszél ezután. Megengedhetetlennek tartja, hogy a városi nyomdánál legyen egy fiatalember fontos pozícióban, aki fölött

H. KISS P. NEM FIGYEL

Hegyemei Kiss Pál és társai a Helyi Vasut Salétrom- és Nyugati-utcai vágányainak a városból való kihelyezését sürgették. A tanács arra való tekintettel, hogy az említett helyeken a vonat 12 km-es sebességgel halad s a közlekedés így veszélytelen az indítvány elutasítását javavégrehajtó nyugdíjaztatása folytán megüresedett állásokat töltötte be. I. nyilvántartó lett közfelkiálással Pének László, II. nyilvántartó Németh István, végrehajtó Papp Ferenc. A segédnyilvántartói állásra titkos szavazással Medgyessy Bélát, irodasegédtszítnek Rappensberger Andort választották meg. Kerekes László az öt pártolóknak bejelentette, hogy más pályázó javára visszalép. A törvényes rendelkezések értelmében azok a tisztviselők, kik alapállásukban hat évnél nagyobb időt töltöttek, egy fizetési osztállyal magasabbra léptek elő. Jelenleg a magasabb fizetési osztályt kilencen nyerték el. Dr Pálffy Zoltánt a büntetőbíráskodás jogkörével ruházták fel. Zelinger Ede e helyen kifogásolta, hogy a tömegesen beidézett felek elállják a folyosókat s így órákon keresztül ácsorogni kell.

A közgyűlés felemelte a ló- és fogattartási átalányt.

JOGI VITA A TAKAKRÉK ÉS HITELINTÉZET KÖRÜL

A Takaré- és Hitelintézet alapszabályainak módosításánál Hegyemei Kiss Pál, akire időközben Márk Endre kolerikus természete átragadt, rendkívül heves modorban az alapszabályok s a miniszteri leirat ki nyomtatását javasolta. Hegedüs Jenő ennek szükségét nem látja, mivel a közgyűlés egyszer már pontrólpontra tárgyalta az alapszabályokat. Révi Nándor felszólalása után dr. Debreczeny Barna ügyvéd, az Első Takarékpénztár ügyésze mondott jogász szempontról rendkívül értékes beszédet, melyben kifejtette, hogy a városnak a takarékpénztár ügyeit ellenőrizni azért nincsen joga, mert mint főrésztvevőnek rendelkezési

AZ ÖNÁLLÓ INDITVÁNYOK

Félórai vacsoraszünet után a közgyűlés az önálló indítványok tárgyalására tért át.

Elfogadják a világítási vállalat üzletszabályzatának módosítása iránti és még egy műszaki tanácsnoki állás szervezése iránti indítványt. Dr. Fényes Jenő és társai a hivatalos ünnepek megszüntetése iránt terjesztettek elő indítványt, amit a gyakorlati kivihetlenség miatt elvetettek.

Harsányi Imre és társai a szikgáti tehenészetre felvett pénznek külsőségi kutak létesítésére való fordítását javasolják, de napirendre tértek felette.

H. Kiss P. a Helyi vasut megváltás kérdésének tanulmányozására bizottság kiküldését javasolja, amit a közgyűlés el is fogad.

Bihari Gábor gyermekjátéskönyvet kíván az Árpád-téren. Az indítványt elfogadták.

szólt. A közgyűlés dr. Vargha Elemér főjegyző referátuma után a tanács javaslatot egyhangulag elfogadta.

Ugyancsak Hegyemeiek tettek előterjesztést a bizottsági tagoknak az autonómia védelme ügyében benyújtott önálló indítványa tárgyában. A tanács javasolta, hogy a törvényhatóság szerezzé be a készülő közigazgatási reformtervezetet és azt tegye tanulmány tárgyává.

Hegyemei Kiss Pál: Mielőtt a második kérdéshez szólnék, ki kell jelentenem, hogy a vágányok kérdéséhez azért nem szólunk hozzá, mert nem hallottuk jól...

Közbeszólások: Mért nem tetszett figyelni? Az figyeljen, aki indítványt tesz.

Hegyemei ezután azzal indokolta az önálló indítványt, hogy a pénzügyminiszteriumban külön szerv alakult, mely a városok háztartása felett gyámkodik.

Dr. Vargha Elemér rámutatott arra, hogy az indítvány és a tanács felfogása között lényegi eltérés nincsen s így azzal a módosítással, hogy az indítványban foglalt sérelmekkel kibővítik a tanács javaslatot, a közgyűlés határozata szerint módosítani fogják a kormányhoz terjesztendő feliratot.

HEGYEMEI KISS PÁL ÉS TÁRSAI A HELYI VASUT SALÉTRUM- ÉS NYUGATI-UTCAI VÁGÁNYAINAK A VÁROSBÓL VALÓ KIHELYEZÉSÉT SÜRGETTÉK.

A Takaré- és Hitelintézet alapszabályainak módosításánál Hegyemei Kiss Pál, akire időközben Márk Endre kolerikus természete átragadt, rendkívül heves modorban az alapszabályok s a miniszteri leirat ki nyomtatását javasolta. Hegedüs Jenő ennek szükségét nem látja, mivel a közgyűlés egyszer már pontrólpontra tárgyalta az alapszabályokat. Révi Nándor felszólalása után dr. Debreczeny Barna ügyvéd, az Első Takarékpénztár ügyésze mondott jogász szempontról rendkívül értékes beszédet, melyben kifejtette, hogy a városnak a takarékpénztár ügyeit ellenőrizni azért nincsen joga, mert mint főrésztvevőnek rendelkezési

HEGYEMEI KISS PÁL ÉS TÁRSAI A HELYI VASUT SALÉTRUM- ÉS NYUGATI-UTCAI VÁGÁNYAINAK A VÁROSBÓL VALÓ KIHELYEZÉSÉT SÜRGETTÉK.

A Takaré- és Hitelintézet alapszabályainak módosításánál Hegyemei Kiss Pál, akire időközben Márk Endre kolerikus természete átragadt, rendkívül heves modorban az alapszabályok s a miniszteri leirat ki nyomtatását javasolta. Hegedüs Jenő ennek szükségét nem látja, mivel a közgyűlés egyszer már pontrólpontra tárgyalta az alapszabályokat. Révi Nándor felszólalása után dr. Debreczeny Barna ügyvéd, az Első Takarékpénztár ügyésze mondott jogász szempontról rendkívül értékes beszédet, melyben kifejtette, hogy a városnak a takarékpénztár ügyeit ellenőrizni azért nincsen joga, mert mint főrésztvevőnek rendelkezési

HEGYEMEI KISS PÁL ÉS TÁRSAI A HELYI VASUT SALÉTRUM- ÉS NYUGATI-UTCAI VÁGÁNYAINAK A VÁROSBÓL VALÓ KIHELYEZÉSÉT SÜRGETTÉK.

A Takaré- és Hitelintézet alapszabályainak módosításánál Hegyemei Kiss Pál, akire időközben Márk Endre kolerikus természete átragadt, rendkívül heves modorban az alapszabályok s a miniszteri leirat ki nyomtatását javasolta. Hegedüs Jenő ennek szükségét nem látja, mivel a közgyűlés egyszer már pontrólpontra tárgyalta az alapszabályokat. Révi Nándor felszólalása után dr. Debreczeny Barna ügyvéd, az Első Takarékpénztár ügyésze mondott jogász szempontról rendkívül értékes beszédet, melyben kifejtette, hogy a városnak a takarékpénztár ügyeit ellenőrizni azért nincsen joga, mert mint főrésztvevőnek rendelkezési

HEGYEMEI KISS PÁL ÉS TÁRSAI A HELYI VASUT SALÉTRUM- ÉS NYUGATI-UTCAI VÁGÁNYAINAK A VÁROSBÓL VALÓ KIHELYEZÉSÉT SÜRGETTÉK.

A Takaré- és Hitelintézet alapszabályainak módosításánál Hegyemei Kiss Pál, akire időközben Márk Endre kolerikus természete átragadt, rendkívül heves modorban az alapszabályok s a miniszteri leirat ki nyomtatását javasolta. Hegedüs Jenő ennek szükségét nem látja, mivel a közgyűlés egyszer már pontrólpontra tárgyalta az alapszabályokat. Révi Nándor felszólalása után dr. Debreczeny Barna ügyvéd, az Első Takarékpénztár ügyésze mondott jogász szempontról rendkívül értékes beszédet, melyben kifejtette, hogy a városnak a takarékpénztár ügyeit ellenőrizni azért nincsen joga, mert mint főrésztvevőnek rendelkezési

Nagy bevásárlásaink

révén lehetővé vált fűszer-, csemege- és gyarmatáruink készleteit előnyösen kiegészíteni s ezen előnyökben minden bevásárlót részesíteni kívánunk. Állandó vevőink most még jutányosabban szerezhetik be szükségleteiket a

Kontsek Géza k. r. t.

üzleteiben. Főüzlet: Róssuth-u. 15. Fióküzlet: Piac-u. 22-24.

Telefon: 22. Telefon: 1003.

ciókra. A klinikai utvonalon fizetendő külön viteldij ügyében nyújtott be interpellációt Czimmer Lajos. A tanács rámutatott arra, hogy ezt a kérdést a központi egyetemi épület felépítésekor ugyanis rendezik. Az ügy így lekerült a napirendről.

Éjjel féltizenkettőkor az interpellációk véget értek s ezután a rendes tárgysorozatra került a sor.

Macsata József elfogadja a tanács javaslatát a népgondozó szakosztály létesítésére vonatkozólag, mert azt üdvösnek tartja.

A tanács azt javasolta, hogy a népjóléti hitvatallal kapcsolatban állítsanak fel népgondozó szakosztályt s ennek munkájába vonják be a hölgyeket s a társadalmi egyesületeket. Hegyemegi azt fejtette, hogy a hölgyekkel nem lehet hivatalos funkciókat végeztetni. Szerinte nem népgondozó szakosztályt, hanem népgondozó bizottságot kell szervezni. A közgyűlés rövidebb vita után a tanács eredeti javaslatát fogadta el.

Hegyemegi Kiss Pál: Kénytelenek leszünk megfélembezni!

VITA A LEGELTETÉSI JOG KITERJESZTÉSE KÖRÜL

Tárgyalta a közgyűlés Hegyemegi Kiss Pálék önálló indítványát, mely lényegében arra irányult, hogy az erdei legeltetési jogot terjesszék ki. Ez idő szerint legeltetési joguk csak azoknak van, akik a régi belvárosban házastelekekkel bírnak. Hegyemegiék azt kívánták, hogy azokat terjesszék ki az összes kaszálóterületekre és birtokokra. A tanács az indítvány elutasítását javasolta.

Márk Endre napirendi indítványt tett. Ez az ügy egy tengeri kigyó, tehát reggelig sem lehet letárgyalni.

A közgyűlés fáradt hangon helyeselt.

— Halasszuk el!

Végül is azonban a közgyűlés szó többséggel úgy határozott, hogy ezt az ügyet még letárgyalja.

Debreczeni Barna: Kijelenti, hogy ezt a kérdést nem lehet közigazgatási uton elintézni s a szolgalmi jogot nem lehet kiterjeszteni. A jogkiterjesztést magánjogi szerződés is akadályozza. A kérdést az erdős részek közé ékelte kaszálóterületek kicserélésével, megváltásával is meg lehetne oldani, de ehhez nagyon sok pénz kell. Debreczeni Barna felszólalását, mely egy rendkívül alapos jogi és közgazdasági tanulmányt is megfelelt, a nagy kimerültség ellenére is általános figyelemmel hallgatta a közgyűlés.

Sarkadi István, majd Ignáth Márton szólaltak fel ezután. Utóbbi azt mondja, hogy meg kell változtatni a szabályrendeletet, mert még a szentírást is meg lehet változtatni. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Na! Na!

Ignáth: Az Isten nem változott, az egyház mégis megváltoztatta a zótár-könyvet.

H. KISS P. A KISÉRTETEK ÓRÁJÁBAN SZÓLÁSRA EMELKEDIK

Hegyemegi Kiss Pál körülbelül éjfélkor kezdi meg beszédét. Megállapítja, hogy a közgyűlés június 30-ára volt összehívva. Most már július 1-je van. Ezért a közgyűlést nem lehet folytatni. Az elnök ilyenirányú intézkedését törvényellenesnek tartja s ezt kéri jegyzőkönyvbe vétetni. Ezután hosszasan foglalkozik a legeltetési ügygel. Háromnegyed egykor még mindig Hegyemegi Kiss Pál beszélt. *Lapzártakor a közgyűlés még folyik s előreláthatólag még a reggeli órákban is tart.*

Látta már a

Czája-cirkusz

világvárosi műsorát ???

Gerőt és Friedlendert kaució ellenében szabadlábra helyezte a törvényszék vádtanácsa

Aron Sándor továbbra is fogva marad

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúföld megírta, hogy az Angol-Magyar Banknál történt sikkasztási ügyből kifolyólag Gerő László és Friedlender Mór — miután a bankkal kiegyeztek és a bank visszavonta ellenük a feljelentést, — kérték szabadlábrahelyezésüket. Az ügyészség azonban Gerő és Friedlender ellen hivatalból emelt vádat s így a két őrizetbe vett embert továbbra is fogva tartotta. Gerő és Friedlender a fogvatartás miatt beadvánnyal fordult a törvényszék vádtanácsához, hogy kaució ellenében eressze őket sza-

badlábra. A törvényszék vádtanácsa úgy döntött, hogy egy Friedlendert, mint Gerőt 80—80 ezer pengő kaució ellenében szabadlábra engedi. A védők emiatt felfolyamodást jelentettek be az ítélőtáblához. A tábla szombaton úgy határozott, hogy Gerőt 80 ezer pengő, Friedlendert pedig 32 ezer pengő óvadék ellenében szabadlábra helyezi. Az utóbb letartóztatott Aron Sándor hajduszoboszlói kereskedő szabadlábrahelyezése érdekében beadott felfolyamodást elutasította a tábla és elrendelte további fogvatartását.

Tömeges lepra-megbetegedések Párisban

Páris, június 29. A francia fővárosban óriási megdöbbenést kelt a lepra-betegség nagyarányú terjedése. Az európai városokban ritkaságszámba megy a lepra-beteg, miután ennek a rettenetes kórnak a tulajdonképpeni hazája a távoli kelet és a londoni, berlini, párisi vagy bécsi kórházakban unikumképpen kezeltek egy-egy belpoklost. Annál nagyobb meglepetést keltett, hogy a múlt évben Párisban, a hivatalos betegstatisztika összeállításakor nemkevesebb, mint

nyolcvan lepra-beteget találtak.

A meglepetést azonban néhány hónap múlva rémület váltotta fel, mert

egy újabb közegészségügyi ellenőrzés után kiderült, hogy a tavalyi nyolcvanas létszám idén már

kétszázra emelkedett,

tehát egy év alatt százhuszszal emelkedett a leprások száma. Ez arra indította Páris városi tanácsát, hogy külön lepra-kórházat állítson fel, ahol a legszigorúbban elkülönítik a betegeket, akik életük végéig itt maradnak, amíg a pusztító, sorvasztó betegség meg nem öli őket. A kórház vezetőjének Jeanselm tanárt, a világhírű lepra-kutatót hívták meg, aki a modern gyógyászat minden rendelkezésére álló eszközével kezeli majd a betegeket.

Nobile hátramaradt csoportját a jégablán szárazföld felé viszi az áramlat

Amundsent még mindig nem találják

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Citta di Milanóról érkezett szikratávirat szerint tegnap éjszaka a Viglieri-csoporttal, Nobile tábornoknak az uszó jégablán maradt társaival helyreállították az összeköttetést. A csoport tartózkodási pontja 13 mérföldnyire van a legutóbb megállapított álláshelytől. Az erős nyugati szél kelet felé száraz földhöz tereli a jégablát, az alacsony köd minden kutatást lehetetlenné tesz. Lundbergh rádiótáviratot küldött, mely szerint az a veszedelem fenyegeti őket, hogy a jégablán darabokra török. Más verzió szerint minden remény megvan arra, hogy ez a jégablán az áramlat következtében rövidesen partot ér s ebben az esetben biztosítottak vehető Nobile társainak megmenekülése

AMUNDSENT NEM TALÁLJÁK

Oslói jelentés szerint valószínű, hogy Guilbaud repülőgépe a Spitzbergák mellett a nyílttengerbe zuhant. Az Amundsen-expedíciót kutató Gram őrnagy reménykedik Guilbaudék megmentésében. Ravadsoni parancsnok száz mérföldes körzetben végez kutatásokat Amundsen után. Egy norvég lap közlése szerint június 18-án a Farkas-sziget közelében alig 20—30 méternyi magasságban Amundsen és Guilbaud repülő-

gépét látták. Ezt a hírt a Harstawa érkezett halászkok is megerősítették. Ezek szerint repülőgépnek a Spitzbergák déli partvidékén kellett leszállania.

A Corriera Delle Sera táviratot kapott Ouest svéd hajókapitánytól, mely szerint két svéd repülőgép pénteken újabb felderítő utra indul, hogy élelmiszereket dobjon le Lundberghéknek.

AZ ORSZÁGOS VITÉZI SZÉK FELHÍVÁSA

Budapest, június 30. Az Országos Vitézi Szék ezúton közli az érdekeltekkel, hogy az általános vitézi avatás 1929. évvel befejezést nyer. Ezért a „Vitézi kiskaté” II. B. pontjának 3. és 4-ik pontja szerint a mértéket megütők kérvényeiket legkésőbb ez év augusztus 31-ig feltétlenül adják be, mert később beérkezett kérvények már nem lesznek feldolgozhatók.

A kérvények szerkesztéséről és felerősítéséről szóló kiskaté Budapest székesfőváros Vitézi Székénél (IV. ker. Váczy-utca 62. Ujváros háza) beszerezhetők.

Olvassa a Hajdúföldet!

Bikszádi gyógyforrásvíz

gyomor-fájás, nehéz emésztés, gyomorégés ellen a legjobb.

A CZÁJA CIRKUSZ DEBRECENBEN

Ünnepélyes keretek között kezdte meg a Czája cirkusz csütörtökön este előadásait Debrecenben. Gazdag műsorral lépett a közönség elé, tanúbizonyosságát adva, hogy nagy felkészültséggel tulszárnyalja a sablonos programmal rendelkező eddigi cirkuszokat. Az attrakciókban gazdag műsor a közönség méltó tetszését kiérdemelte. A vasárnapi műsor új szenzációkat nyújt a közönségnek. Izgalmas, hajmeresztő mutatványokat fognak produkálni az artisták, mellyel bámulatba ejtik a közönséget. A délutáni előadás 4 órakor, az esti fél 9 órakor kezdődik.

KECSKEMÉT VÁROS AJÁNDÉKA DEBRECEN VÁROS MUZEUMÁNAK

Sok-sok rokon vonás van Kecskemét és Debrecen, a két nagy alföldi város multja, fejlődése és népe között. Mindkettő egyformán temérdek sokat szenvedett a török uralom alatt; mindkettőnek határa ugyanazon okok következtében nőtt naggyá, mindkettő egy-egy kollégiummal világított a magyarság sötét, viharos éjszakáiban. Ez, iskolák mindkét várost még közelebb hozták egymáshoz. Az is eszünkbe jut, hogy egyik-másik régi kecskeméti céh a debreceni céhek törvényei szerint szervezkedett, így az ötvösöké, Szeged behódolása után, a szappanosoké a XVII. század derekán. A két város gazdálkodó polgárainak tavalyi és idei kölcsönös látogatása még közelebb hozta egymáshoz Bugac és Hortobágy birtokosait; mélyebb, melegebb tette a két város testvériségét.

Talán a debreceniek mult hónapi látogatásának hatása alatt határozta el Kecskemét város tanácsa, hogy Debrecen város muzeumának egy debreceni eredetű régi műtárgyat ajánljon fel ajándékol. Egy pompás bórkeretbe foglalt nagy fali tükröt, amely a régi debreceni könyvkötő iparnak remek alkotása. A kecskeméti tanács az ottani városi muzeum lelkes igazgatójának, dr. Szabó Kálmánnak javaslatára hozta meg ezt a határozatot és küldte el a ritka szép, értékes ajándékot.

Az ÉME választmányi ülése.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja kedden, július 3-án délután 6 órakor az egyesület Kálvin-tér 13. szám alatt levő helyiségében választmányi ülést tart, amelyre a tagok minél nagyobb számu megjelenését kéri az Elnökség.

Felhívás a levontékhez! Az összes debreceni levonték tartoznak vasárnap reggel a versenyen induló atléták kivételével fél 8 órakor a nagyerdei gyakorlóterén a zászlószentelésre. A délutáni évszázó levonteverenyre minden levontékos egyén 2 óra 30 perckor megjelenni tartozik a Vasutas sportpályával szemben levő sertesvásártéren. Az atlétikai elődöntő mérkőzések vasárnap regge fél 8 órakor kezdődnek a D. V. S. C. sportpályán. A vezetőség.

Szülők figyelmébe. Nyári foglalkoztató kezdődik július 2-va! a Nagyerdőn 6—9 éves gyermekek részére naponta 8—12-ig, hol játékkal, némi ismételtetéssel foglalkoztatva telik el a délelőtt. Részvételi díj havonta 8 P és a villamos heti kártya. Felvilágosítással szolgál a foglalkoztató vezetője: Elefánty Ilona tanítónő, Bárczy-utca 3/a.

Hirdessen a Hajdúföldben

Kis Honi Kulturfölény

Nyelvújítási Kiséretek

Magyar írásbeli az ujságíró-iskolában

Az érettségi biztos felnyitotta a pecsétet levelet s a maturansokkal tudatta, hogy magyar nyelv- és irodalomról méltatni kell a nyelvújítás jelentőségét. Az érettségiző diákok nyomban nekiláttak a feladatnak és minden készülék nélkül a következőket írták:

A nesztor:

Oh, nyelvújítás... Mily dicső e téma és mennyi kép rajzik fel emlékezetemben, ha Kazinczy nevű pályatársamra gondolok... Ot állottunk a magyar nyelv szókincsé örökzöld virányain s a felelőtlen szó-elemek még nem kezdték ki a nesztorok ifju, de nemesen liberális életutjait. A legelső biztatást én adtam neki, bár a kezdeményezés Faludi öcsém és kollegám nevéhez fűződik. Azóta sok minden történt. Az első jubileumnak babérágai már elfonnyadtak a fiókomban. Csupán egy régi vezércikk, melyet „*Latiatuc teyleym*” címmel még jóval a nyelvújítás előtt írtam, porladozik az emlékek között...

... Ha esténként hazatérek a jubileumaimról, elnézegetem ezt a kopottas írást. Ilyenkor eszembe jut, hogy az elvi jelentőségű nyelvek épügy változandók, akár a nyelvi jelentőségű elvek...

Feleki Géza, a „Világ”-os:

A nyelvújítás, mint a reakciós elnyomatásban szinylődő szógyökök gazdasági forradalma, pontosan arra a borzalmas időre esik, melyet Dózsa György nemzeti hősiütközés Torquemada által történt kivégeztetése 286 évvel előzött meg. Az ujkori történet csaknem valamennyi dátuma összevág ebben a sorsdöntő evolúcióban s ha közbe nem jő a tiltsiti találkozás (délelőtt 11 órakor), ugy már Kazinczy Ferencet is soronként fizették volna. Akkoriban jegyezte meg az *ifjabb Pitt*, a jeles trafalgari államférfi *Alva Thomas Nobile*, a Morse-készülék feltalálója előtt: „*Monsieur Monsignore! Mily csekélység az egész Mondolat „Magyar Hirlap”-unk egyellen körmondathoz képest!*” Homeros pedig becsukta Ilias Odysseáját s így szólott Móra Ferenchez: „*Robespierre, ezuton követsz!*”

(Vezércikkünk bevezető sorait lapunk 2., 3., 4., 5. és 6. oldalán folytatjuk.)

Szép Ernő: Nyelvecske-ujtósdi

...Milyen furcsa és csunyaeska szó ez a nyelvújítás. Minthogyha tavasz volna és madarak csipegnék onnan a galagonyafák eresze alól és mondanák nekemnek, igen: „Ernő bácsika, csinyáljon-binyáljon egy kis amolyam nyelvújítást...”

Mondom én erre fel nekijek: Kis madárka, kis erdőeske: micsináljon az Ernőeske?... Mit akartok tőlem ottan?... Tőlem ottan... tőlem ottan... *Kérem én már újítottam...*

Szomori Dezső: ... és minden

Miről írjak? A *megnyelvújítás* mi-henségének hogyanságáról irjam ezt? Hát irom. A nyelv az, ami van egyyszer és minden és nem szabad forgatni ötöt ki, bizony. Ötet, a nyelvet, mely párásan forró s ami csak van itt örökké szórend. Ach, theatre nationale... „Nyelvében él a nemzeti színház” — mondotta egykor az anszien rezsim.

Rezgések... illat... és mákony. *Partóm, emparióm, plusqueparióm...* Szóval, ami van és szókincs, ami nincs.

Hegedüs Lóránt: Nyelvújítási rap-szódia

Nem véletlen, hogy első voltam a világtörténet pénzügyminiszterei között, ki a nemzeti szókincset zürichi árfolyamon stabilizálni tudtam. Talán csak Kossuth Lajos birta még — fináncpolitikus léte — emnyire a magyar nyelvet. Órola irtam meg azt a drámát, amelyben Görgey megjósolja a lángelmék elkallódását. Én azonban egyrésztől Amerikában figyelmeztettem a Fehér Ház elnökét céljai meddőségére, másrésztől egy titokzatos inspiráció kezembe adta az evangéliumot...

Kétszáz kis ártatlan gyáripari lélek hallgatta aztán az én angolszász nyelvű prédikációmát. Felolvastam nekik befejezésül Mózes öt könyvét, majd puttócskák szálltak a mennyországba s én megáldottam a népet.

Ezt megelőzőleg 130 évvel Kazinczy hittestvérem megcsinálta a nyelvújítást. *Ez tehát még a pénzügyminiszterségem előtti időre esik.*

Neo-nyelvújítás

(*)-os vezércikk

A Pesti Napló két legutóbbi szerdai vezércikkében foglalkoztunk a nyolc osztályúra tervezett és ragbiológiai intézettel ellátott nyelvújítási szakgyermet részletes munkaprogramjával. Mielőtt az e témával lapunk hasábjain foglalkozó közéleti előkelőségek cím- és lakjegyzékének II. bővített kiadását a nyilvánosság elé hoznánk, javasoljuk, hogy fenti akciónkat a Kazinczy-féle orthodox nyelvújítással szemben *neo-nyelvújításnak* nevezzük el. Már csak azért is, mert *)-os vezércikkünkben mindig van egy-egy neo-ötlet...

A nyelvújítás szexuális kérdései

(Irta Szász Zoltán)

A nyelvújítás annak idején nem gondolt századunk nemi életére. A „*szizmadia és kéjgáz*” kifejezésen kívül semmiféle új szak-szót nem alkotott. Így a lábikrák vastagságát, a lepocka alatti hust, nemkülönben a talpak természetes nedvességét még ma is csak körülírással tudjuk kifejezni. Hogy szaknyelvünk mennyire fogatékos, azt irodalmi működésem is bizonyítja. A közvélemény ugyanis mai napig sem talált *megfelelő* szót írásaimra...

Vidéki dolgozat

(Benyújtotta a nyelvújítástól független liberális sajtó.)

— *Jólétesült tudósítónk írja:* Agyunkba szökik a vér, ha arra gondolunk, hogy az ifjuság felelőtlen egyedei utcai felvonulások alkalmával olyan nyelvújítási daltermékeket énekelnek, melyek perfid és pökhen-di módon feikezeti izgatásokat tartalmaznak. *Figyelmeztetjük Zrinyi Miklóst, hogy őt a nyelvújítástól egy kilométer választja el etimológiai tekintetben.*

(Nyilatkozat. Mint lapzártá után értesülünk, a nyelvújítás nem Zrinyi Miklós, hanem Kinyi Pál nevéhez fűződik. Így lapunk vezércikkének rávonatközö része Bolyai Farkast nem érinti.)

Mondanunk sem kell, hogy az összes növendékek jeles érettségit tettek. Egyedül kirokiirónk fog szeptember elején javító vizsgálatra menni.

LISZTIUS.

Hajdu megyében megkezdődött a bócher- oktatás, terjed a trachoma, de a rabbik eltitkolják a bóchereket.

Nem vezettek a bócherek nyilvántartást — Görgey főorvos jelentése.

A *Hajdúföld tudósítójától.* Hajdu vármegyében az elmúlt év őszén, különösen Hajduhadházon és Hajdúnánás veszedelmes méreteket öltött a trachoma-járvány. Dr. *Görgey Márton* a vármegye kiváló és érdemes tiszti főorvosa akkor terjedelmes jelentést adott be az alispánhoz s megállapította, hogy a veszedelmes betegséget kizárólag a zsidók terjesztik s a trachomanak főfészkei a bócher és cheder-iskolák, a rituális fürdők. Rámutatott arra is, hogy a zsidók vallási fanatizmustól, sőtét babonából folyólag nem engedték gyógykezeltetni a betegeket, kijátszák a hatósági vizsgálatokat. Különösen érdekes volt a jelentésnek ama része, melyben azt mutatta ki, hogy

a rabbik és a bócher-oktatók más nevek alatt egyik városból a másikba csempészik a beteg bóchereket

csakhogy ne kelljen azokat orvossal megvizsgáltatni. A főorvos jelentése nyomán *Pákozdy Sándor* alispán erélyes intézkedéseket fogantatosított. Rendeletileg kötelezte a rabbikat s a bócher oktatókat, hogy a bócherekről pontos nyilvántartást adjanak be a községi előjáróságokhoz s minden a bócherek létszámában beállott változást 24 órán belül jelentenek a hatóságnak.

Bár az alispán súlyos szankciókat helyezett kilátásba, ugy látszik a zsidók semmibe se veték a rendelkezést, ami világosan kitűnik *Görgey tiszti főorvos* legújabb jelentéséből, melyet most adott be az alispánhoz. A jelentésből kitűnik, hogy

a vármegyében, csaknem minden községben és városban ismét megkezdődött a bócher oktatás

vagy amint a rabbik mondják, az új „szemeszter” amely majus 1-től szeptemberig tart, amikor is a bócherek újból szétszélednek. A tiszti főorvos eddig két helyen: Kabán és Püspökladányban tartott vizsgálatot. Ezek alkalmával feltűnt, hogy Kabán

a bócherekről szóló nyilvántartás nem volt elkészítve,

ellenben az ottani 17 bócher között volt trachomás beteg is. Püspökladányban szintén két trachomás bócheret talált a főorvos.

— Kabán — mondja, jelentésében a főorvos, — nem kaptam meg a nyilvántartást, a községhezán sem volt, azt az értesítést nyertem, hogy a 325—1928. számú rendeletben előírt rendelkezések ellenere sem tett eleget a bócher-oktató főrabbi annak a kötelességének, hogy a szemeszter kezdetén jelentkező bóchereket bejelentse.

Minthogy előttem

nyilvánvaló az a körülmény, hogy vármegyénk területén más községekben is megkezdődtek a bócher-iskolák s más községekben sem jelentették a bócher-oktatók a bóchereket nyilvántartás céljából,

szükségesnek tartom, hogy addig is amíg minden bócher iskolát vizsgálat tárgyává nem tesztek, valamennyi bócheroktató figyelmeztetessék, hogy a bócherek számában történt minden változást haladék nélkül jelenteni tartozik a községi előjáróságnak. Nagyon könnyen megtörténhetik,

hogy a hajduhadházi trachoma járványhoz hasonlóan bármely községben, trachomajárvány fogja fejét felütni, mert a trachomás bóchereket elhelyezik kosztra, lakásra valamelyik zsidó családnál s ott ez a fertőzve a kosztadó házi gazda családját, ezekről a község más lakosaira is átterjeszti a trachomát,

Kétség se fér hozzá, hogy a fenti érdekes és tanulságos jelentés után *Pákozdy alispán* haladéktalanul megteszi a szükséges lépéseket és vas kézzel teremt rendet a bócher iskolák sötét, piszkos dzsungelében. A bócher nyilvántartás pontos elkészítésére nevezetesen nem csak a trachoma szempontjából van szükség, hanem azért is, hogy ennek alapján az itt tartózkodás tekintetében is ellenőrizhető legyenek a bócherek. Ezek között ugyanis

nagyon sok a külföldi zsidó,

aki csak a szemeszter idejére kap tartózkodási engedélyt, azonban kellő ellenőrzés nélkül továbbra is itt marad és szaporítja az amugy is fölős zsidóság létszámát. Feltehető ugyanis, hogy a rabbik és a bócher-oktatók az idegen ellenőrzési vizsgálatok elől is épp olyan rendszerrel csempészik a bóchereket, mint a trachoma vizsgálatok alkalmával. Idegen hamis nevek alatt egyik községből a másikba dugdossák a bóchert, aki jött legyen bár a legpiszkosabb Galiciából, egy-két év alatt már „magyar” lesz s akkor soha többé nem lehet kiszupponni ebből a szerencsétlen országból.

EVZÁRÓ UNNEPÉLY HAJDUBÖSZORMÉNYBEN

(A *Hajdúföld tudósítójától.*) A hajduböszörményi polgári leányiskola évzáró ünnepélyét 29-én d. e. 9 órakor tartotta, az érdeklődők igen nagyszámu részvételével. Az ünnepélyt a Bocskay-téri ref. templomban tartott istentisztelet előzte meg, mely után a tanulók és érdeklődők a polg. iskola tantermébe vonultak át, ahol az ünnepélyt az iskolai énekkar nyitotta meg a „Hiszekegy”-gyel, mely után *H. Fekete Péter* igazgató mondott magas színvonalu megnyitó beszédet, nagy hatást kelteve. Ezután *Szeődr Edit* játszott zongorán igen jó stílus érzékkel Hüntén: Rondó-ját, mely meleg sikert aratott. *Z. Fekete Juliska* pedig *Szigethy F.*: „A keresztényen családhoz” c. versét szavalta el, tapsot aratva. Az iskolai énekkar pedig *Nagy Antal* zenetanár lendületes vezénylese mellett *Erdődinek*: „Dalra fel” c. darabjával aratott ismételt tapsot. — *Mard Halassi* Cuncika élénk ütemérzékkel játszotta Chovan: „Busongás c. darabját. *Varga Margitka* és *Cseke Annuska* szavalata volt még jelentősebb s a jutalmak és díjak kiosztása után a Himnusz zárta be az ünnepélyt. 10 órakor szülői értekezletet tartott *H. Fekete Péter* igazgató, melyen igen szép számmal jelentek meg. Az igazgató igen határozott szavakban juttatta kifejezésre azokat a foglalkozásokat, melyekkel a tanulóknak a nyári szünidőt tölteni kell. Szavai mély hatást keltettek a jelenlévőknél.

Fizessen elő a Hajdúföldre

Beszélgetés Czája Jánossal, a világhírű magyar birkozóval, aki 23 éve járja a világot

Magyarsága miatt egész cirkuszával együtt kiutasították a megszállott Erdélyből — A legerősebb ember, leggyöngédebb férj és legszeretőbb apa

A (Hajdúföld tudósítójától.) A Czája-cirkusz már két napja Debrecenben van s ezt az alkalmat használtuk fel, hogy a kilencszeres világbajnok Czája Jánost felkeressük és dicsőséges multjának, melyet a magyar színek diadalravitelének szentelt, egyes mozgalmas és sikerekben gazdag élménye felől megkérdezzük.

A városi órák elkongták a tizedet, amikor az akácfa árnyékában levő cirkuszi kocsi, jobban mondva átmeneti vagon-lakosztály ablakai kinyílnak s a szolga bejelenti látogatásunkat.

INTERJU A CIRKUSZI KOCSIBAN

Az interjú igen korán érte a többszörös világbajnokot, aki felső testét egészen szabadon hagyva az irodának és hálófülkének előléptetett szobájában hivatalos elfoglaltsága előtt fogadott bennünket. Rendkívül érdekes jelenség ez a 130 kilogrammos ember, robusztus termetével és barnára sült remek izomzatával.

A világhírű, köztudatban élő legenda alak, aki sohasem hagyta cserben a magyar színeket, tiszteletet parancsol. Leültet a szoba szelvényjára. Szemei jószágos, szinte gyermeki szeretettel figyelnek reánk s a szavaiból sugárzó szuggesztív erő lebilincselően hat. Gyermekes naivsággal figyelni kérdéseinket, amikor mozgalmas, változatos és dicsőségekben gazdag életpályájáról érdeklődünk.

HUSZONHÁROM ÉVE JÁROM A VILÁGOT

En nem születtem ebbe az életbe — kezdte a beszélgetést — mert gyűlöltem és gyűlölöm mindig ezt a foglalkozást. Az már mindegy, ha jól, ha rosszul megy a cirkusz, az én álláspontom mindig ez marad. Pedig most nagyon rosszul megy. Ha egy harmadrendű cseh, vagy német cirkusz jön a városba, a közönség sokkal jobban pártolja, mint a legelsőrendű hazai vállalkozókat. En pedig nagy súlyt helyezek a tagok szerzőtetésénél cirkuszom pompás hírére s mindig ehhez mérten szerződtem a személyzetet is. Erre büszke vagyok. A műsorom ma is olyan, hogy nem csak a hazai, de a külföldi cirkuszok legjobbjával is bátran felvehetné a versenyt. 23 éve járom a világot s utam minden világvároson keresztül vezetett. Így érthető, ha a cirkusz minden csínját-binját kiismerem s most, hogy 3 évre a Nemzetközi Birkozó Szövetség eltiltott a birkozástól s nem léphetek fel — hasznosan értékesítem ebbeli tudásomat.

A birkozás izgalmairól és arról, hogy miért tiltották el 3 évre a birkozástól, kérdezzük tovább.

— Most egy éve Prágába hívtak meg egy nemzetközi mérkőzésre. Már mindenkit legyőztem, csak még Friszenckivel, a csehek dédelgetett kedvencével kellett mérkőznöm a bajnoki címért. A közönség frapírozva volt s engem szemmel láthatólag nyomott a cseh bíró. Mind-egy. Győzni akartam. Végül két és fél órási küzdelem után úgy találtam a földhöz vágni a csehet, hogy eldőltem. A közönség tombolt, fűtyölt mérgében, hogy legyőztem kedvenceiket, s berohantak a porondra,

hogy megverjenek. Még a bíró is oly szemtelenül lépett fel velem szemben, hogy elsőnek őt rugtam le a porondról. Ezért nem birkozhatom 3 évig.

AKIT MÉG SOHASEM „FEKTETEK LE“

Maguk a versenyek...
— Hát bizony sok nehéz birkozásom volt. De csak azért, mert harcolnom kellett az elfogult „haza“ bíráskodó bírák ellen is. Engem soha nem „fektettek le“ s életemben mindössze kétszer győztek ellenem — a bírák jóvoltából — de csak pontozással! Oroszországban, Törökországban és az oláhoknál szinte minden meccsem éltveszéllyel járt. Ezekben a helyeken úgy kellett autóbáulni, úgy dresszesen, mindjárt a mérkőzés után, mert ha gyalog mentem hazafelé, egy pár golyóval mindig megtiszteltek. Szerencsére sohasem találtak el, csak a fülem mellett süitve koncerteztek a nekem szánt golyók. Ott, hiába, ilyen a közönség!

CZAJA JÁNOSNÉ KOCSKA JÓZSA

Most bájos szőke asszony lép a szobába s Czája egyszerű közvetlenséggel mutatja be:

— A feleségem!
Rövidesen megtudjuk, hogy leánynevének Koczká Józsa, a 3 hónappal előbb elhunyt leghíresebb magyar cirkusz tulajdonosának a leánya.
— Akkor otthon van a cirkusz vezetésében — folytatjuk a beszélgetést.

— Óh, nem nagyon, — feleli az asszonyka, — mert csak amióta férjhez mentem, veszek aktív részt a cirkusz vezetésében.

— Nem cirkuszos leány, — csillan fel a szeme a világbajnok Czájának, — amint magyarázza:

— Ha cirkuszban nevelkedett volna fel, sohasem lett volna a feleségem. Erdélyben, Nagyszébenben, az Orsolya-zárdában nevelődött s ott végezte el a női felső kereskedelmi.

JÁNOS, MÁTYÁS ÉS OTTÓ

Az ágyban mozgolódnak kezdenek a gyerekek. Mint három szőke angyal, fekszenek egymás mellett.

— Fiu mind a három, — a boldog apa mosolyával mondja Czája, — János, Mátyás, Ottó, születési sorrend szerint.

— Artisták lesznek? — kérdezzük.
— Isten ments! Inkább agyonütöm őket mind. Erre az izgalmas, rögzős, gondos életre már hogy nevelnem őket?! Még cirkuszgázgatóknak sem adnám. Mit gondolnak? A legnagyobb gond manapság egy cirkuszt vezetni! Menjenek reális életpályára s ne komédiásoknak! Jól tanulnak, meg vannak velük elégedve, ember lesz belőlük.

Czája felesége veszi át a szót.

A LEGGYÖNGÉDEBB FÉRJ

— Az uram amilyen erős ember a porondon, épp oly gyöngéd férj itthon, a családban. Szinte csak nekünk él, mert társadalmi életet nem élünk. Nekünk nem kell barát. Egyetlen szórakozásunk télen a mozi, — ugyanis a cirkuszi szezon 6 hónapig tart, márciustól októberig. Nagyon szótlan az uram, szinte harapófóval kell kihuzni minden szót belőle, 12 éves házasságunk alatt még nem sikerült a multját megtudnom. A mér

közéseiről sem beszél, pedig egy egész kis muzeumra való érdem és díszdíjat nyert össze 22 év alatt. Olyan, mint egy gyermek. Alig eszik ugyszólván valamit, csak tejet. Ez az egyetlen tápláléka. 8—10 liter is megiszik egy nap. Szeszessítalt talán soha életében nem is ivott.

— Még csak egy kérdést: végleg bucsut mondott a birkozásnak, mely szüntelen babért termelt számára?

„PIHENNI VÁGYOM“

— Ugy érzem végleg, — mondja némi szomorúsággal Czája János. — Ha a magyar színek dicsőségét meg kell majd védenem, nem mondom, még egyszer-kétszer elmegyek — s remélem, nem sikertelenül! Pihenni vágyom már s egyetlen célom: nyugalomba vonulni s saját kis földbirtokomon gazdálkodni. Ott leszek én igazán csak ur! A gyerekek nőnek. En baromfityenyésztéssel akarok foglalkozni öreg napjaimra! Magyar fajbaromfit fogok tenyészteni. Rosszul megy ugyanis a cirkusz, hát mielőtt mindent ráfizetnék, nyugalomba vonulok.

A multjáról kérdezzük... Nem felel...

— En nem vagyok a dicsekvések embere. Amit csináltam, ami sikerem volt, azok beszéljenek helyettem! Más ember 1000 százalékkal többet mond maga helyett, én pedig ugyanennyit le szeretnék tagadni. Egyet azonban sajnállok. A megszállt területekről ki vagyok cirkuszommal tiltva, meri magyar propagandát csináltam odaát. De szeretném pedig tovább is csinálni! Bizok... Nem lesz az soká megszállt terület... Az Isten verje meg őket!...

A vármegyei és városi iskolán kívüli népművelési bizottság közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hajdu vármegye törvényhatóságának Iskolán kívüli Népművelési Bizottsága Pdkozdy Sándor alispán elnöksége alatt június 28-án csütörtökön délután 10 órakor a vármegyházán tartotta évi közgyűlést, melyen Balla Ernő vármegyei népművelési titkár a vármegye területén az 1927/28 iskolai évben szervezett iskolán kívüli népművelési tevékenység eredményeiről tett — alapos tudással elkészített — évi jelentést. E jelentés alapján megállapítható, hogy az iskolán kívüli népművelésnek ez év folyamán elért kiváló eredményei — a mult évek munkájához viszonyítva — szép fejlődést mutatnak. E népművelési tevékenység munkájában 12 analfabéta, 5 elemi ismeretterjesztő tanfolyam, valamint 813 ismeretterjesztő előadást szerveztek, ahol 113 tanító, 23 lelkész, 11 jegyző, 32 orvos, 2 földbirtokos, 1 gazdatiszt, 2 iparos, 3 mérnök, 26 tanár és 28 egyéb foglalkozású egyén fáradozott az általános műveltség emelését célzó népművelői munka lebonyolításában. A tanfolyamon 173 történelmi, 58 term. tudományi, 60 valláserkölcsi, 85 egészségügyi, 20 alkotmányjogi, 46 sociológiai, 19 közigazgatási, 94 földrajzi, 118 gazdasági, 82 irodalmi, 12 technikai és 34 nevelés-tudományi előadást tartottak. Egy-egy előadást látogató hallgatók átlagos száma 350 volt. Ezekben kívül a hazafiasság, az érzelmi nevelés és kedélynemesítés szolgálatában 104 műkedvelői előadást, 219 kulturédulánt és 62 mesedélutánt tartott a bizottság vármegyéni területén.

A városi Iskolán kívüli Népművelési Bizottság közgyűlése Debrecen sz. kir. város törvény-

Az én titkom!
ELIDA
SHAMPOO

Megilletődéssel bucsuzunk...
... A sátor előtt nagy csoport bámészkodó: asszonyok, férfiak, gyermekek vegyesen...
Mindenki kíváncsi a többszörös világbajnokra s az ablakon keresztül lábujjhegyre ágaskodva figyelik minden mozdulatát. Mosakodni kezdett...
A cirkusz árboain a tűző napsugárban lengeti a szél a vadonatúj seilyem, nemzetiszínű zászlókat.

Székely Molnár Imre.

hatóságának Iskolán kívüli Népművelési Bizottsága dr. Magoss György polgármester elnöksége alatt szintén csütörtökön délután 5 órakor a városháza tanácstermében tartotta évi közgyűlést, melyen ugyancsak Balla Ernő a törvényhatóság népművelési titkára tett évi jelentést. Debrecen területén 5 analfabéta, 2 elemi ismeretterjesztő tanfolyamot, valamint 381 ismeretterjesztő előadást tartottak. E kultur tevékenység végzésében 33 tanító, 1 lelkész, 12 orvos, 1 gazdatiszt, 2 iparos, 2 közigazgatási tisztviselő, 12 tanár és 7 egyéb foglalkozású egyén vett részt, kik 76 történelmi, 15 term. tudományi, 16 valláserkölcsi, 7 alkotmányjogi, 31 sociológiai, 9 közigazgatási, 25 földrajzi, 51 gazdasági, 22 irodalmi, 13 technikai és 39 nevelés-tudományi előadást tartottak. A „Szülők Iskolája“ — melynek munkája iránt a nagyközönség oly szép érdeklődést tanúsított — 39 előadást eredményezett.

Majd az 1928/29 évi költségvetést tárgyalta a Bizottság, melyet teljes összegében elfogadtak.

Bégl dr. Darkó Jenő egyetemi tanár a Népszerű Főiskolai Tanfolyam értékes munkájáról tette meg évi jelentését.

Debrecen állomás teherkiadási raktárában f. évi július 3-án délelőtt 9 órakor árverés tartatik, mely alkalmankor eladásra kerül: 2 csomag szeretet adomány, 1 doboz málnaszörp, 2 láda lugkó szappan, 5 drb talicska, 1 áda vasaló vasalás, 2 láda közönséges mosószappan, 5 zsák parafin, 10 köteg nyír rőzseseprű, 1 bál pamutáru, 1 rekesz varrógép, 1 hordó bor stb. Debrecen, 1928 június hó 30. Raktárfőnök.

BANÁN-BEHÓZATAL

ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TAPLALÉK

B.P. TELEFON: L 982-75

RÁDIÓ-MŰSOR

Rádió-műsor. Julius 1. Vasárnap. Budapest, délelőtt 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond Székely László dr szombathelyi theol. tanár. 11:20: Evangélikus istentisztelet a Bécsikaputéri templomból, 12:30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Utána: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. Vezényel Komor Vilmos karnagy. 3:30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata. Aujeszy Aladár dr, az Állatorvosi Főiskola ny. rendes tanárának felcívása: „A vesztesség ellen való védekezés”. 4: Virágoskert meseóra. 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5: Kalmár Tibor és zenekarának hangversenye. 6:40: „Mit látunk Amerikában?” Interjuszorozat magyar és amerikai notabilitásokkal. II. rész. Tábori Kornél felolvasása. 7:20: Részleges sporteredmények, 7:40: Előadás a Studióból. Három egyfelvonásos. 1. Zilahy: „Az ökör”. 2. Rózsahegy: „Mihály bácsi mulat”. 3. Török R.: „A narancs”. Rendezi: Gyarmathy Sándor, a Stúdió és Hegedűs Tibor, a Végezház rendezője. A cigányzenekiséretet Bodrics Béla és cigányzenekara szolgáltatja. 9:15: Pontos időjelzés. Összefoglaló sport- és löversenyeredmények.

Külföld. Bécs (517.2 és 577) vasárnap, délelőtt 10:15: A „Wiener Saengerknaben” hangversenye, 11: Szimfonikus hangverseny, Délután 4: Ariák, 7:45: Kamarazene, 8:15: Peter Rosegger színművének előadása. Berlin (483.9) vasárnap délután 4: A Saar-ünnepség műsorának közvetítése, 8:30: Humoros-est, 10:30: Táncczene. Boroszló (322.6) vasárnap délután 5:15: Szórakoztató zene, 7: Franz Schubert-est, 8:15: Strauss Oszkár: Varázskeringő, operettelőadás, 10:30: Táncczene. Majna-Frankfurt (428.6) vasárnap délelőtt 12: Hangverseny, 7: Orgonahangverseny, 8:30: Tarka-est. Utána táncczene. Prága (348.9) vasárnap délután 4: Könyvi zene Brünnből, 7: „Rose Marie”. Színielőadás. 10:20: Hangverseny Brünnből. Róma (447.8) vasárnap délután 1:30: Rádió-trió, 5: Hangverseny, 6: Táncczene, 9: Zenekari hangverseny.

VÉRÉS HARC
OLÁH CSENDŐRÖK
ÉS SZÖKÖTT RABOK KÖZT

Bukarestből jelentik: Kisenev közelében a Hurboca község határában elhúzódó erdőben véres harc folyt le szökevény fegyveresek és csendőrök között. A közelmúltban kézrekerült a hírhedt Pocos bandának négy tagja, akiket az orhei törvényszék 10 és 12 évi kényszer-munkára ítélte el. Minthogy az orhei primitív fegyvertétel, nem volt alkalmas a foglyok megőrzésére, négy banditát egy csendőr fedezete alatt utnak indítottak Kisenev felé.

Mikor a bandiák a csendőrrel együtt a hurbocai erdőbe értek, megtámadták Neglisor csendőrkáplárt,

elvették fegyverét és megszöktek.

A lefegyverzett csendőr a legközelebbi csendőrörsre szaladt, ahonnan aztán nagyobb karhatalmat vezényeltek ki a rablók üldözésére. A csendőrök körülfojták az erdőt, majd formális

tüzharc fejlődött ki a rablók és a csendőrök között, amely két napig tartott.

Két napi harc után a csendőrök két fegyvercset agyonlőttek, amire a többiek megadták magukat. A harcban egy csendőrmester is megsebesült.

Kétezer erdélyi hadifogoly sinylődik Szibériában

Románia semmit sem tesz a hadifoglyok hazaszállítására érdekében — Erdélyi fogoly levele

Brassé, június 28. (A Hajdúföld munkatársától.) A napokban érdekes levél érkezett Brassóba: Firtos János brassói kőműves küldte az orosz hőmezőkről családjának, amellyel tizenkét év óta nem érintkezett.

Firtos János levelét Archangelsk-ből küldi, ahol várja az alkalmat, hogy elhagyja Szovjetországot és visszatérjen otthonába. Firtos megdöbbentő színekben vázolja az orosz foglyok nyomorát. Még 1915-ben esett foglyul, azóta a legborzalmasabb kálváriákon ment keresztül. A békekötés után el akarta hagyni az országot, de az orosz hatóságok az erdélyi foglyoknak nem akartak utlevelet adni, hanem egyrészt rákényszerítették, hogy honosítsák magukat.

Többek Ukrajnán keresztül próbálkoztak hazajutni, a hatóságok azonban halállal fenyegették meg

őket, amikor rájöttek, hogy szökni akarnak. Kóborlásaik közben a nékülöző erdélyi hadifoglyok egy csoportba verődtek és nagyobb tömegekben különböző kikötőhelyeken helyezkedtek el. Így

Archangelskben jelenleg több, mint kétezer hadifogoly várja a hazatérést.

A levélben, amely óriási kerülvéllel érkezett, Firtos kéri az oláh kormány intervencióját, még pedig Csehszlovákia segítségével. A cseh kormány ugyan sikerült egy olyan megállapodást létesítenie a szovjetekkel, hogy azokat a foglyokat, akiket Csehszlovákia állampolgárai nak deklarál, minden nehézség nélkül utnak indítják Oroszországból.

A „nagyromán” kormány azonban természetesen mit sem törődik erdélyi állampolgáiraival.

Elragadtatással nyilatkoznak a már vissza-
érkezett nyaralók lapunk kedvezményes
nyaralási akciójáról

Nemcsak a víz partján, de a vizen is nyaralhatnak előfizetőink és olvasóink

(A Hajdúföld tudósítójától.) Azon olvasóink, kik már júniusban igénybe vették nyaralási kedvezményeinket, most kezdenek visszatérni üdülésük-ből. Kiadóhivatalunkat írásban és személyesen sokan keresik fel és már tapasztalatból mondják, hogy kedvezményünk csakugyan megfelel a közölt 40—60 százalékos kedvezménynek és ilyen kedvezmény a szállodák, a szövetségileg meghatározott fix áraikból senkinek sem adhatnak. A szállodákban és panziókban senki sem tudja olvasóinkról, hogy kedvezményes áron nyaralnak és így természetes is, hogy sem ellátásban, sem kiszolgálásban nem különböztetik meg őket a teljes összeget fizető vendégektől. Panasza még nem érkezett ezideig hozzáink, ami érthető is, hiszen csakis elsőrendű szállodákba és panziókba küldjük olvasóinkat.

Mindig többen és többen jelentkeznek kedvezményes nyaralásainkra, de mivel nekünk csak meghatározott számú szoba áll rendelkezésünkre, nagyon kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy nyaralási igényeiket kiadóhivatalunknál minél előbb jegeztessék el, mert azt csak a jelentkezők sorrendjében fogjuk tudni kielégíteni.

Még a következő szállodákba vannak kedvezményes utalványaink:

Abbazia: Hotel Pallas, Pellevue, Regina, Imperial, Strand, dr Szegő Szanatóriumában napi 10 Pengős árban; Hotel Luxor, August, Luisa és Panzió Mirán, napi 9 Pengős árban Panzió Schlosserben pedig napi 8 Pengős árban.

Lovrana: Grand Hotel Laurana, napi 11 Pengő, Hotel Villa Elsa, napi 9 Pengő.

Portorose: Grand Hotel napi 9 Pengő, Hotel Piranó napi 8.50 Pengő. Hotel Casarosa napi 8 Pengő.

A fentiekben kívül még mérsékelt számban állanak nyaralóhelyek rendelkezésünkre, Biarritz, Nizza, Riecionne, Cattolica, Rimini, stb. fürdőhelyekre napi 7—8 Pengős teljes panzió árak mellett.

Sokan bármennyire is szeretik a tengert, szabadságukat inkább a tanulságos és szórakoztató utazással töltik el. Lapunk a kellemes összekapcsolja a hasznossal és előfizetőink és olvasóink részére kibérelte a most vízrebocsájtandó „Puccinyi” nevű hatalmas hajót egy tengeri utazásra, a hajón összesen 24 elsőosztályú kabin férőhely van és aki így egy felejthetetlen nyári emléket akar magának szereznie a csodás utazással, úgy ajánlatos, hogy minél előbb jelentkezzen. Ezen hajóutazás részvevői Budapestről augusztus 27-én indulnak és Fiumébe szállanak hajóra, honnan Ancona, Bari, Catania, Malta, Messzina, Palermó, Nápoly, Livornó érintésével Genovában kötnek ki és innen Milanó, Garda tó, Velence megtekintése után érkeznek vissza Budapestre. A hajó a felsorolt állomásokon annyi ideig tartózkodik, hogy akinek kedve van, megtekinthesse a várost. Párisi társas utazásunk iránt igen élénk az érdeklődés. És ez a szeptember hó 4-én induló utazás 12 napig fog tartani és összesen 330 Pengőbe kerül. Aki azonban hosszabb ideig kíván Párisban tartózkodni, annak lehetővé tesszük, hogy 8 Pengős panziókat továbbra is igénybe vegye. Ugyancsak szeptember 4-én indul Prága—Dresda—Berlin utiránnyal is társasutazásunk és az Adriai tenger mellé július hó 28-án és augusztus hó 25-én indul 240 Pengős részvételi díj mellett 8 napos társasutazás.

Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy társasutazásainkra, különösen pedig a hajóutazásunkra az indulás előtt pár héttel jelentkezzenek.

Kedvezményes utazás
Szent István hetében

A MÁV, valamint az összes többi vasuti és hajószállalatok 50 százalékos kedvezési adnak a vidékről felutazók javára, még pedig augusztus 14-től 20-án délig azoknak, akik Budapestre indulnak és érkeznek, továbbá augusztus 21-én délutántól kezdve augusztus 31-ig azoknak, akik Budapestről visszaindulnak lakóhelyükre. A vizum, vagyis a külföldiek határátlépésének díja a fenti időközben szintén felárul lesz. A várható nagy idegenforgalom lebonyolítására nagyarányú előkészületek történnék Budapesten. Ugy, mint az előbbi években, az idén is lesznek rendkívül olcsó tömegszálláshelyek azoknak a vidékieknek, akik kevés költséggel egy vagy több napot akarnak Budapesten tölteni.

Az ünnepségek programjából kiemelkedik az augusztus 20-iki körmenet, amelyet Serédi Jusztinián hercegprimás személyesen fog vezetni. A vidéki küldöttségek ezuttal résztvehetnek a körmenetben, azonkívül ott fog lépdelni a Szent József nyomában ezer amerikai magyar, akik azért jönnek Budapestre, hogy szereplésükkel is demonstrálják a magyarság egységét.

Nagyszabású nemzetközi uszómérkőzés lesz a Szent István-ünnepségek tartama alatt Budapesten, a svéd Arne Borgnak és a világhírű magyar úszónak, Bárány Istvánnak részvételével. Lesz továbbá nyolc napon át tartó nemzetközi kerékpár- és motorkerékpárverseny, lesz Mezőgazdasági Kiállítás, Kézművesipari Tárlat, továbbá Divat, Lakás és Sportkiállítás.

DEBRECEN ZENEKULTURÁJÁNAK UJ MŰVELŐI

Értékes művészi esemény színhelye lesz ma, vasárnap — jó idő esetén, — a Ferencz József-ut 26—28 sz. városi bérházak közötti passage, ahol egy új filharmónikus alakulat, az „Egységes Pártkör” műkedvelőiből alakult 22 tagú zenekar lép először a nyilvánosság elé. A zenekar megszervezését Csösz László polgári iskolai tanár teljesítette, az ensemble tagjai között pedig ott találjuk Debrecen zenei életének — több kitűnő reprezentánsát, mint Sütics Gergely zeneiskolai tanárt, Szenes Jenő hegedűtanárt stb., valamint az egyes hangszeres többi művész kezelőjét, úgy hogy minden biztosíték meg van arra, hogy az új alakulat Debrecen város művészi kulturájának értékes tényezője fog lenni. A zenekar bemutatkozása a Pártkör saját nyári terraszának megnyitásával kapcsolatos, ahol a kör tagok dandégjeként minden érdeklődő zenebarátot szívesen látnak.

Az új zenekar a legközelebb önálló hangverseny keretében is be fog mutatkozni. A zenekar működéséhez még csatlakozni óhajtó műkedvelő zeneművészek jelentkezését szívesen látják s ilyenek közülük szándékukat vagy a zenekar karagyalával, Csösz László tanárral, vagy pedig a Kör ügyvezetőjével: Paur Ödön igazgatóval, a Pártkör hivatalos helyiségében (Ferencz József-ut 26. I.) Ugyanott alkalmi közreműködésekre a zenekar meghívása is eszközölhető.

A Juda és Japán közötti háború

Stoss Alfréd német csász. sorhajóhadnagy közleménye alapján összeállította Kubinyi László

(A Hajdúföld tudósítójától.) A távol kelet küzdelme egyben a nyugati államhatalmak küzdelme Ázsia ellen. Továbbá küzdelem a nemzetközi pénztöke részéről a nyersanyag forrásokért és azok piacaiért, harmadszor előütője a jövő nagy faji háborúknak a földteke hegemóniájáért.

E megállapítások háromságát, illetőleg háromféleségét sohasem szabad szem elől hagynunk, ha Kelet-ázsia problémájával foglalkozunk.

Kétségtelen

a ma óráját a tözsde és a dollár uralja,

állami és faji erők ezek szolgálatában állanak és a pénz diktatúrája alatt minden ellenkezés dacára egyetlen arcvonalban tömörülnek.

„A Juda és Japán közötti háború” című tanulmány az első minden kérdést átkaroló dolgozat, amely a ma még nemzeti Japán ellen irányuló nemzetközi zsidó világpolitikai felvonulás méreteire érhetően és összefüggően mutat rá. Tudjuk, hogy minden idevonatkozó újsághír majdnem hazugság. Amint mondtuk az amerikai dollár a főmozgató erő. De ne felejtsünk el egyet. Wallstreet-Ney-York mögött egy óriási, gazdag ország terül el. Amerika alatt ne értsük a hétmilliók lélektelen New-York-ját, melyben magában kétmillió zsidó lakik, ahol egész néger és kínai városok vannak, ahol majdnem annyi az olasz, mint Rómában, ahol a fajok tucatjainak vére óránként keveredik. Amerika alatt ne csak a Hollwoodi filmbanalitásokat értsük, vagy a Chikágói gonosztevők városát, vagy a görög országot. Amerika ezeken túl egy fiatal, bizonyos tekintetben erőszakos ország tele államérzékkel, amely most áll a maga nagy elszámolása előtt, amikor

el fog dőlni: megmarad-e ez az Amerika, vagy pedig a mulattizálódás folytán el fog-e rothadni, mint a férges gyümölcs?

Mi tehát nem magábanvéve az amerikai imperializmust itéljük el elsősorban. Hanem állást foglalunk az Európát is annyira uraló erkölcs-telen pénzhatalom tulkapásai ellen, amelyet egy szíriai ellenfaj gyakorol a földteke legértékesebb népei felett.

Ebből folyik, hogy jövő faji politika egyetlen pozitív célja lehet 1. a zsidó city legyürése, felébredt angolok és amerikaiak által, 2. faji alapon nyugvó államörvények, 3. Afrikának, egész Indiának és Ausztráliának egyeduralma a fehér faj részéről, úgy, hogy emellett a sárgaember teljes és szabad megélhetése hatalmi eszközzel biztosítható.

HADÁSZATI ELMÉLKEDÉSEK

Aki Clausewitz tábornok örök igazságait ismeri és az állampolitikai és állami hadászat természetes összefüggéseivel foglalkozott, az tudja, hogy a béke csak egy álmyszerű átmenet. Minden elmúlt eddig az örök háború jegyében állt. Béke és háború között csak fokozatkénti különbség van. Mert végeredményben minden csak erőgyűjtés, minden csak készülődés, minden szerződés, minden katonai vagy katonapolitikai mozzanat. És amint a háborúban is vannak különféle fajai a harci tevékenységnek, úgy van ez a békében is.

Rendkívül fontossága ma, világ-

politikai szempontból a Juda és Japán közötti háborúnak. Talán még nem a leghevesebb a szó legszorosabb értelmében e háború jelenlegi stádiuma (mert hiszen már régen küzdenek kínai területen), de kétségtelen, hogy a harc minden évben vehemensebb lesz. Ez pedig azért, mert az ellenfelek harci vetélkedése

erő, tér és idő tekintetében mindinkább megközelítik a legmagasabb harcászati és hadászati követelményeket.

Ebben a háborúban a nagy lakossága, de kis földű Japán ép úgy van hadászati védelemre szorítva, mint a központi hatalmak a világháborúban. Juda az ő mérhetetlen gazdasági erejével és az általa uralt népekkel mint mindig, úgy ezuttal is a stratégiai támadó szerepét viszi. Hogy Japánnak „imperialistikus” hadi céljai lennének, amiről az olcsó híreket oly bőven ontó napisajtó állandóan fecseg, egy ily összehasonlítás mellett valóságos nevelés. Egyszerűen léteért küzd. A hadászati támadás jellege az, hogy erőbeli, térbeli és időbeli felkészültséggel csapunk rajta az ellenségen, hogy őt súlypontján megsemmisítően sebezük meg. Ezzel szemben a hadászati védelem abban áll, hogy fölényesen védezzünk, ügyes „vivó mozdulatokkal” hiúsítsuk meg az ellenfél támadását, védve visszaverjük az egyes akciókat, hogy így végre saját magunk a hadászati támadás vitelére kezdhesünk.

A katonai védelmi vagy támadó hadászat és a politikai vagy diplomáciai hadászat között különbség nincsen. Egy azon alapelven nyugszanak.

Igy volt ez a központi hatalmaknál is, akiknek háborús tevékenységük alábbi főbb irányelveken alapult, vagy kellett volna alapulnia:

1. az egész nemzet legkötelesebb felszerelése;
2. a nemzeti fegyverbe lépés tökéletesítése a határok mentén;
3. az egész személyi és összes anyagi erők legmagasabb mértékű mozgósítási képessége;
4. szerződés oly államokkal, akik erejük vagy földrajzi fekvésük folytán között megszakítja az összeköttetést;
5. egyezmény olyan államokkal, vagy népekkel, mely erejük vagy földrajzi fekvésük folytán az ellenséges szövetségest lekötik;
6. a propaganda és minden más rendelkezésre álló eszközzel folytatott értelmi és szellemi küzdelem az ellenséggel.

Ha a 4. és 5. pontot tekintetbe vesszük, meg kell cáfolnunk egy általánosságban elterjedt tévhitet. Ugyanis az északkeleti tengertől a Balkánon át Bagdad felé húzott vonal sem volt más, mint

egy jól felfogott hadászati ék.

Megszakította a keleti és nyugati ellenségeinket.

Ezeket az alapvető gondolatokat átláthatóan a Japán és Juda közötti háborúra. Csak a legjellegzetesebb mozzanatokkal foglalkozunk és a napi kérdésekkel nem törődünk, nehogy a kép egységességét zavarjuk (mert gondoljunk arra, miszerint Juda törekvése mindenkor az, hogy félrevezető újságcikkek százezer utján magának teremtsenek hangulatot, sötétséget vonva a félrevezetett nemzetek szemei körül).

AZ ÁLLAM FELETTI HATALMAK JUDA VEZETÉSE ALATT

Az 1917—18. évi hősi küzdelem abban végződött, hogy a brit állam nyugati felsőbbbsége átcsuszott az amerikai imperiumra. A központi hatalmak domináló nemzetei, a németek és magyarok évszázadokon keresztül kulturhordozói voltak az európai világnak, de ezek letörése után egy koloniális Amerikára ment át a világhatalom, mely nem táplálkozott évezredek anyaföldből, hanem kizárólag Jachwe materialistikus felfogásából. Régi dolog, hogy a tőkekonzerválás csak újabb birtoklások és bővülések folytán érhető el. A nyugati államok és Amerikának Juda által való uralása tehát szintén csak akkor tartható, ha újabb elfoglalások történnék Juda javára. Kína az ő 430 millió emberé-

vel és mérhetlen mezőgazdasági lehetőségeivel tehát érthetően kelti fel Juda érdeklődését.

Mi majd később látjuk azonban, hogy Japán Kinának illeténi uralomba vételét egy pillanatig sem nézheti tétlenül, mert maga is tovább akarja élni önálló államiságát.

Juda küzdelme Kína ellen tehát mindenek előtt egy küzdelem Japán ellen,

mivel Japán már rendelkezik néptanai által előírt védelem akarásával, míg Kína még mindig alussza régi álmát, ha abból helyenkint néha fel is rázzák, de Kína végeredményben csak alvóország — még ma is, Juda telve van a hadászati támadás keresztülvitelével Japán ellen. Hogy fogja ezt keresztülvihetni?

(Folytatjuk.)

Hatalmas dinamitrobbanás egy ujfehértói földmives házában

A tűz mellett késsel feszegetett dinamit explodált és súlyosan megsebesítette a földmivest

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csütörtökön délelőtt rettenetes dinamitrobbanás történt Csótó Gábor földmives házában Ujfehértón. A robbanás után éles sikoltás, majd borzalmas jajgatás hangzott ki a házból. A szomszédok, akik figyelmesek lettek erre, behatoltak a lakásba, hol fojtó füst terjengett. Ajtót, ablakot kinyitottak, mire a ködszerű füst a szabadba tódult.

A szobában borzalmas kép tárult a belépők szeme elé. Csótó Gáborné eszméletlen állapotban feküdt az asztal előtt. Férje pedig a kályha mellett fetrengett,

lábából, oldalából és homlokából patakzott a vér.

Kezét vérző homlokára szorította és rettenetesen jajgatott.

Az utcára hatalmas néptömeg gyűlt össze, kik hangosan tárgyalták a szerencsétlenség részleteit.

Csótó Gábornét csakhamar sikerült eszméletre téríteni, aki szerencsére nem sebesült meg, csak a robbanástól elájult. Ahogy megpillantotta vérző férjét, hangos zokogásba tört ki.

— Ugy-e mondtam, nem lesz jó vége ennek! — kiáltott fel a reszkető asszony.

Miután kissé lecsendesedett, elmondta a szerencsétlenség okát.

— Nehány nappal ezelőtt a férjem

egy furcsa alakú dinamitpatront talált. Figyelmeztettem rá, hogy ne piszkálja, de az mondta ért hozzá. Mára neki kezdett, hogy szétfeszítse, de nem sikerült. Ide ült a kályha elé,

melengetni kezdte és próbálta szétfeszíteni.

— Én is oda mentem nézni — gondoltam már elvan használva. Alighogy férjem mellől néhány lépésre távoztam, rettenetes durranást hallottam. Azóta nem emlékszem egyébre.

Ezek után a helyszínére érkező csendőrök megállapították, hogy a patron bányarobbantásnál használt dinamitot tartalmazott. Csótó, ki nem értet a kezelés módjához, gondatlanul kezdte piszkálni, mire a dinamit felrobbant.

Csótó Gáborné mivel guggoló helyzetben volt, térdénél, oldalán és homlokán sebesítette meg a robbanó dinamit. Kezét, mellyel tartotta, szintén érte néhány szilánk.

A vérző embert csakhamar első segélyben részesítették. Sebeit mindenütt bekötözték, mire fájdalmi kissé szünni kezdtek.

A csendőrség megindította a nyomozást annak a felderítésére, hogy Csótó Gábor miképp jutott a dinamit-hoz, mely a szerencsétlenséget előidézte.

Az angol **NORTON**
a leggyorsabb motorkerékpár.

Az amerikai
SUPER X
a
turamotorok királya

az angol **ROYAL ENFIELD**
az V. m. T. T. győztese.

WOLLEMANN és TÁRSA, Budapest,
VI., Andrásy-ut 67. szám.

Telefon: Teréz 148—90
Telefon: Teréz 136 09

**Kis hírek
a női nagyvilágból**

Miért feministák a nők, miért nem hoministák? Franciaországban erősen küzdenek még a nők jogaiért, melyeket már a legtöbb országban már régen elért a női nem. A francia nők nemzeti tanácsának nagygyűlése (Assemblée Générale du Conseil National des Femmes Françaises) felszólítást intézett a kormányhoz, a nők szavazati jogának azonnali való megadására. Erre a gyűlésre a szenátus tagjait is meghívták. Az egyik, humoráról ismert szenátor ezzel felelt a meghívásra:

— Jó, hát feminista leszek... De mondják csak önök nők hogyan mondhatják magukat feministáknak, mikor a „homme”-nak, a férfinak a jogait követelik?! Itt nem feminizmusról, hanem hominizmusról van szó.

Girliskolát nyitnak Párisban. A párisi revüszínházak táncosnőszükségletüket eddig az angolszász országok girljei után kapták. Egy híres párisi balletmester most ezt a „behozatalt” meg akarja szüntetni s hosszas amerikai szaktanulmányok alapján girliskolát nyit Párisban azzal a jelszóval, hogy vissza kell franciásítani Páris táncosnőit. A „girl” fogalmára pedig francia nevet akarnak kitalálni.

Az ausztriai lányok megesküdtek, hogy sohasem esznek burgonyát. Ausztráliából 650 kereskedő és mezőgazda jár most Londonban és általában Angliában. Vezetőjük igen hízogően nyilatkozott az angol leányokról:

— Az angol leányok igen nagy hatást tettek ránk, rendkívül bájosak és intelligensek, egészen azok, akiket mi kívánunk. Csak nem olyan karcsúak, mint az ausztriai leányok: nálunk ugyanis otthon Ausztráliában egy burgonyaevés elleni ligánk van, melynek már 60 ezer leány a tagja s ezek a leányok mind megesküdtek, hogy sohasem esznek burgonyát, mert az kövérré teszi őket. Fiataloknak nagy jövőjük van nálunk, töké vagy hozomány nem kell, csak egy kis gyakorlat arra, hogy helyesen induljanak el. Angol leányok ezért oktanul teszik, ha állástalanul lézengnek itt, ahelyett, hogy feleségül jönnének Quccenslandban, mindenik kap férjet csak jöjjenek.

Ahol az özvegy megeszi az urát. Egy ausztriai kutató, Bryce feleségével átkutatta Afrikát, Fokvárostól Kairóig. Különösen az a törzs keltette fel bennük az érdeklődést, mint beszámolójában írja, ahol az özvegynek joga elhalálozott férjét megenni. Az európaiak azonban büntetik a kegyelet e fajtáját, az ugandi kampilában két asszony is ült Bryce ottjártakor az uruk megevése miatt.

Nyugdíj a férfiaknak az asszony után. Finnországban egy olyan nyugdíjtörvényt fogadtak el, mely nemcsak a közalkalmazott férfi özvegyének biztosít nyugdíjat, a közalkalmazott nő hátramaradt férjének is. A finn asszony tehát nemcsak életükben támogatják az urukat, saját keresetükkel, hanem a holtuk után is gondoskodnak róluk.

Ott aztán igazán érdemes meg-nősülni!

Az új női divatszín: a grége. A női divatban jóideje a szürke meg a beige zónék uralkodtak. Mindkét színnek előnye, hogy nem feltűnő, sokáig lehet egy ugyanazon holmiban mutatkozni. Most azonban más szín is kellene már egyszer, de mi? Ha kék az új szín, mindenki azt mondja: ez a nő örökké ezt az egy zék ruhát nyúzza! Pírosnál ugyanez az eset. Páris azonban lelményes, egített a bajon egy új színnel, mely szürke és a beige keveréke s neve: grége. Szép meleg szín, mely Se élénk himzések különösen illenek.

Az eljárt szülő. Jávában igen nagy a szerencsejáték. Minden faluban legalább egyszer hetente nagy kockázás folyik valamelyik családnál. Az egyik faluban történt az az eset, melybe végül beleavatkoztak a holland hatóságok. Egy férfi reggelfelé már mindenét elvesztette. Ekkor azonban egy rendőr kíséretében beállított a szolgája azzal az örvendetes hírrel, hogy felesége éppen most adott életet egy kis új jávai polgárnak. A férfi ahelyett, hogy hazasietett volna, menten felajánlotta tétnek a kisfiát. A különös tétet elfogadták a többiek s kisvártatva az egyikük, maga is több gyermek atyja, megnyerte az újszülöttet. Minden jelenlévő nagy szerencsekíváratokkal halmozta el a nyerőt, ki az apával együtt elindult, hogy a gyermeket átvegye.

Itt azonban nem várt komplikációk adódtak. Az anya ugyanis a játék folytatását követelte azon módon, hogy férje most már őt, a feleségét tegye fel tétnek a gyermek után. A nyertes meg a férj huzódózott ettől, az anya azonban erősködött, hogy az anya és most született gyermeke elválaszthatatlanok. Végül az anya látva, hogy a férje nem mer

játszani, önmagát tette fel. Melléje szegődött a szerencse, mert visszanyerte fiacskáját s még pénzt is szerzett hozzá. Mikor felépült, elhagyta az urát.

A francia asszonyok különös privilégiuma. Francia lapok számolnak be arról a különös privilégiumról, melylyel a Franche-Comté vidékén a nők bírnak. Itt ugyanis egész május hó folyamán egyetlenegyszer sem szabad férjeknek feleségüket elverni. A privilégium sok évszázados; még a XVI. században történt, hogy egy férj véteni mert ellene. Az asszonyok menten összefogtak s küldöttséggel járultak a földesur elé, hogy büntesse meg a lázadó férfit. A földesur az asszonyoknak adott igazat és elrendelte, hogy a nők e májusi privilégiumát minden körülmények között meg kell tartania. Ha a férj mégis megverné májusban a feleségét, az asszonynak joga van a férjet számárra kötnöni és három napon át így nyargaltatni. E büntetési idő alatt csak kenyérből, sajtból és vízből állhat minden tápláléka.

Annál rosszabb lehet azonban a nőknek június első hetében!

Megszólalt a halott komarovi győző...

A most elhunyt Auffenberg generális leleplezése szenzációs letartóztatásáról a komarovi nagy győzelem után

Bécs, június 1. A világháború első nagy győzelme és ugyancsak első nagy botránya a nemrégiben elhunyt Auffenberg báró nevéhez fűződik. Ez a zseniális hadvezér — az osztrák-magyar hadsereg egyetlen nagy taktikusa — 1914 őszén már döntő győzelmet aratott az oroszokon. A győzelmet azonban nem az orosz hadsereg várt megsemmisítése és ezzel a háborúnak a keleti fronton való győzelmes befejezése, hanem

a győztes hadvezér letartóztatása követie

A hadbírószági tárgyalás, amint ismeretes, rehabilitálta és felmentette ugyan Auffenberget az ellene emelt súlyos, de teljesen alaptalan vádak alól, azonban a komarovi győző nem tért vissza hadseregének élére, hanem mint nyugalmazott tábornok csendes és passzív szemléletű maradt az eseményeknek. Az összeomlás után elvesztette nyugdíját, mivel a saint-germaini békeszerződés következtében oláh állampolgár lett. Ausztria így beszüntette nyugdíja folyósítását, az oláh kormány pedig csak abban az esetben volt hajlandó a nyugdíj fizetésére, ha a komarovi győző Romániában telepedik le. Auffenberg generális azonban nem tudott megválni Bécsből és

örög napjaira irással keresie meg a kényeret maga és felesége számára.

Auffenberg szívesen látott cikkírója volt előkelő bécsi, berlini és budapesti újságoknak és fejtegetései a páciifizmusról, az új világháború megakadályozásának lehetőségeiről mindig nagy feltűnést keltettek és azt tanusították, hogy a komarovi győző nemcsak nagy katona, de előrelátó, nagy tudású és igaz-vérig pacifista politikus volt. Auffenberg könnyen megszabadulhatott volna a szegénységtől, külföldi könyvkiadócégek fantasztikus összegeket ígértek memoárjaiért, ő azonban nem volt hajlandó őket kovácsolni a vele szemben elkövetett igazságtalanságból és egykori ellenségeinek nem akart leleplezésekkkel kellemetlenkedni.

A halott hadvezér most azonban mégis megszólal. Egy volt bajtársa, aki életének legválságosabb óráiban is kitartott mellette, annak idején feljegyezte naplójába beszélgetését Auffenberggel közvetlenül felmentése, illetőleg börtönből való szabadulása után. Ezt az eddig ismeretlen naplórészletet, amely nemcsak egy nagy hadvezér tragédiáját világítja meg, hanem fényt vet a kettős monarchia legmagasabb köreiből uralkodott

viszonyokra is, módunkban van a következőkben közölni:

Ma két órán át beszélgettem Auffenberggel.

Szerencsétlenségem első okozója Péter Ferdinánd főherceg volt!

— mondotta mély keserőséggel és egy pontos térképen megmagyarázta a főherceg súlyos következményekkel járt hibáit a komarovi ütközetben. — Épen aznap reggel, amikor a 25. népfelkelő brigád segítségére jött a vadászoknak, hogy az oroszok körülzárása teljessé legyen (ami az oroszok teljes jobb szárnyának elfogatását jelentette és az oroszok végleges vereségét eredményezte volna), épen abban az időpontban, délelőtt 11 órakor a csapatok sürgőnyt kaptak Péter Ferdinánd főhercegtől, hogy a harcnyomban hagyják abba és kezdjék meg a visszavonulást újból Cseznikibe, tehát 10 kilométerre nyugat felé.

— Péter Ferdinánd főherceg intézkedése — folytatta Auffenberg báró — igen lesújtotta, mivel

ez a parancs az orosz hadsereg feletti biztos győzelem meghiúsulását jelentette.

Amikor a főherceggel találkoztam, nem titkoltam felháborodásomat és a következő szavakkal köszöntöttem:

„Ha Ön nem lenne főherceg, már rég a hadbírószági börtönében ülné!”

— Néhány nap mulva besugták Frigyes főhercegnek, hogy én súlyosan megsértettem Péter Ferdinánd főherceget, 1915 április 23 án Ferenc József a kamarilla áskálódásai ellenére mégis kiüntetett „komarovi bárója” címmel. A rágalmozóknak azonban sikerült a legmagasabb kéziratot visszaartani, „amíg az ellenem folyamatba tett katonai vizsgálat” véget nem ér.

Két nap mulva már vizsgálati fogságba velettek. Magánzárka!

Utóljára több mint 50 év előtt, kadettiskolás koromban voltam magánzárkában, mert szolgálatközben dohányoztam. Akkor azonban zárkám ajtaja előtt nem állott szuronyos őr, mint most, a komarovi ütközet után.

— Szegény feleségemet is megkínózták. Bécsi lakásomban vizsgálóbizottság jelent meg, átkutatta írásasztalomat, az összes szekrényeket. Mindent feldúltak, még az ágyak matracaiban is „titkos dokumentumokat” kerestek Egy felbérelt „jóbarát” terrorizálni próbálta letartóztatásom következtében amugyis megfélemlített feleségemet. Azt tanácsolta, hogy utazzék azonnal Svájcba és változtassa meg nevét, mivel

olyan súlyos bűnököt követtem el, hogy ő sem maradhat Bécsben.

— Kálváriám 1915 augusztus 4-én ért véget. Egy aljas módon lefolytatott vizsgálat után a hadbírószág felmentett. Nem voltam tehát bűnös, újra szabad voltam. Alaptalanul hurcoltak meg. Ezen azonban már nem lehetett változtatni. — Nyugalomba küldtek és tehetetlenül kellett látnom, hogy ellenfeleim miként vezetik a biztos katasztrófa felé az osztrák-magyar hadsereget.

Előfizetőinkhez!

A „Hajdúföld”-et bármely kül- és belföldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát, **mielőtt nyaralását megkezdi, szíveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és pontosan kitöltve kiadóhivatalunknak megküldeni.**

Kérem a „Hajdúföld”-et, melyet eddig.....

.....

cimre kézbesítetek, hó től

.....ig a következő cimre küldeni:

Név:

Uj cím:

Poloska irtást
vállalok felelősséggel helyben és vidéken a legolcsóbb árt.
Szücsné hatóságilag engedélyezett poloska, feregirtó.
Debrecen, Baross-utca 1. szám.

Zivatar

Egy óriási flu az Ég,
Sóvárogla a kedvesét
És nap-szeme amerre tűz,
Perzsel, miként a tűz.
(Jaj! de meleg van, de meleg,
Fagyaltotznak az emberek.)

De váratlan (mint néha lenni)
A felleg-anyós megjelen;
Villog, csattog fent az égen,
Majd eldörög seprűnyélen.
(Volt idelelt riadalom,
Strandon, korzón, domboldalon.)

S a szerelmes flu, az Ég,
Tovább csodálja kedvesét
S az közzönti szeretőjét,
Lobogtatja keszkenőjét.
(Az emberek néznek, állván:
Istenem, de szép szivárvány!)
Pallag, 1928.

KIRÁLY TIBOR.

Mit szabad enni a szőkének?

Egy angol professzor érdekes előadása

A mai emberiség jelentőséget tulajdonít a husnak, főzeléknek, gyümölcsnek. Régebben egyszerűen elfogyasztották az emberek az eledeleket, nem tudva vitaminokról és kalóriákról, egyéni diétáról s egyéb modern tudományoskodásról.

Arra azonban még ma sem mert volna gondolni az átlagos halandó, hogy a haj színe, a szem meg a bőr is irányadó lesz valamikor a táplálékok megválasztásában. Thomson professzoré az uttörés nagy dicsősége, aki érdekes előadást tartott Londonban arról, hogy a szőkéknek másképp kell táplálkoznok, mint a barnáknak, ha egészségesek, szépek és erősek akarnak maradni.

Akinek aranyszőke haja, kék szeme és fehér arcbőre van, pirosabb ajku és „pirosabb nyevű” a professzor tapasztalata szerint. Az ilyen teremtsenek „nehéz és igen tápláló kosztal kell élnie”, mondja az angol szakférfiu.

Ha nem teszik ezt, vesztükbe rohannak, elvesztik életkedvüket és energiájukat.

Az ilyen állításhoz indokolás is kell. Megadja a tanár ezt is:

— Az északi fajták adják a szőkéknek. Köztudomásu, hogy hideg égövekben lakóknak jóval többet és táplálóbbat kell enniük, mint a délieknek. Csak így tudják ugyanis fenntartani testük hőmérsékletét. Tessék megnézni a „legszőkébb állatokat”, a jegesmedvét, meg a fehér eszkimókutya! Milyen kitűnő táplálék kell ezeknek!

Nagyon belemelegedvén a témába, azt is kifejtja a tanár, hogy a szőkék nehezebben viselik el a forró földöv klímáját, mint a sötét, „melegvérű” emberek.

Hogy a szőkék a vérszegénységtől és kimerültségtől megóvassák magukat, megfelelő ételeket ajánl nekik az angol professzor;

egyének például elsősorban rákot, azután sok marhahúst, borsót, babot, diót, sajtot. A friss gyümölcsöt, salátát, egyéb főzeléket, tojást engedjék át a szőkék a „sötétszínűek”-nek.

Okvetlen nézze meg a
Czája-cirkusz
hajmeresztő attrakciót

Hogy a karcsúságra törekvő modern szőke nők megőrülnek-e ennek a „felfedezésnek”, nem merjük hinni. Mikor már a legnagyobb ravaszsgal és önmegtadással, savanyu al-

mával, citrommal, piritott kenyérrel, nemvacsorázással nehezen elérték minimális testsúlyukat, éppen bab, meg borsó kell nekik sajttal, meg dióval?!

Hatalmas grafit-telep az erdélyi rögök alatt.

Dr. Gaál István szegedi geologia professzor elbeszéli Debrecenben, hogy bukkant rá a grafit-telepre

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az egyetemi tanárok gyűlése alatt találkoztam vele. Komoly öreg tudósok álltak körül. Szemében életkedv vídamság csillogott, mint minden olyan embernek ki a természet rejtett titkait kutatja Arcán mintha az ózondus erdei levegő halvány vörösrőzsái nyilnának. Erdős vidék szülőltje. Széles vállu, zömök alacsony ember. Várakozva, némán figyeltük szavát. Erdélyről beszélt dr. Gaál István a szegedi egyetem nagy tudásu geologia professzora.

Régi élményét beszélte el; miként bukkant rá Erdély egyik leghatalmasabb gazdasági értékére egy nagy kiterjedésű grafit-telepre, mely most beföldelve mélyen nyugszik az erdélyi rögök alatt s ott várja a nagy feltámadást...

HATALMAS KINCS A RÖGÖK ALATT.

— Erdélynek egyik részén — nem fogom a helyet megnevezni, ez egyedül az én titkom marad — egész véletlenül hatalmas grafit bányát fedeztem fel. Kis erdélyi városban tanárkodtam, hol nagyon szépen lehetett tanulmányozni a harmadkori rétegek geológiai alakulatait, melyek itt-ott áttörték a karbonkori réteg képződését. Nagyon vonzott már akkor a természet óriási műhelyének titka.

— Egy kissé ködös őszi hajnalom, halk csoszogásra ébredtem fel. Valaki a sötét előszoba ajtóját kerere. Halkan kopogtatni kezdett, majd minden további nélkül belépett a korai vendég. Két tüzös oláh paraszt volt. Kezükben zavartan forgatták báránycőr sapkájukat. Végre megszólalt az egyik.

— Instálom, alásan — s néhányat köszörült a torkán —, azért jöttünk be a Gligorral, mert azt hallottuk, az ur szokta vizsgálni a kőveket. Az én fiam, a Juon talált a földben olyan fekete kőveket mint a kőszén. Épen olyan, mint amelyekkel a mozdonymasinát etetik.

Ezalatt a Gligor otthonosan kezdte érezni magát. Beállította botját a könyvszekrény mellé s ráakasztotta báránycőr sapkáját. Azután nyugodtan helyet foglalt a fászládán s nagy érdeklődéssel tekintett szét a szobában: mit lehetne a tüzösbe csusztatni?

— Hát csak azért jöttünk istálom, hogzha nem lenne terhére az urnak, fáradna ki a falunkba, hogy varázsolja vissza arannyá ezeket a kőveket, — beszélt tovább az öreg oláh Tüzösje titkos rejtekeiből egy darab grafitot húzva elő.

— A Gligor ekkor félénken össze rázkódott s áhitatosan keresztet vetett néhányszor.

AMIKOR MEGJELENIK AZ ÖRDÖG

— Ezt csakis az ördög tette — mormogta fogai között.

— Hol találták ezt a követ, — kérdeztem az öreg paraszttól?

— Néhány percig gondolkozott, majd rászánva magát, beszélni kezdett. Elmondta, hogy kint voltak a

hegyen zabot vetni. A Juonnak egyszer beleakadt valamibe a bocskora. Egy nagy darab feketekő volt. Sokáig hallgattak a dologról, de egyszer elmondták az öreg Sylvia nének, ki miután kártyát is vetett, azt tanácsolta, kezdjenek ásni azon a helyen, mert biztosan valami kincs van ott elrejtve.

— Ki is mentünk egy éjszaka — kezdte az öreg oláh — de előzőleg mindketten loptunk a templomból egy kis tömjént, mit mindenik a pipájába töltött. Ruhánkat jól bekenőtük szentelt vízzel. A templomoldalról meszet kapartunk le s azt tettük a börmellény zsebébe.

— Amikor az erdő alá értünk, mindketten behunytuk szemünket s a Gligor vacogva imádkozott.

— Egyszerre csak halk csörtetést hallottam a bokrok közül. Én is megrettentem egy kicsit s félénken tapogattam meg a templom faláról lekapart meszet. De mindhiába. Egy fekete árny suhant el lopakodó léppéssel. Reszketve húzódtunk meg a bokrok alatt. A Gligor halkán morogta:

— „Itt a Dráku!”

AZ ÖRDÖG KUTYABÖRÖBEN

— Végre eltűnt az árnyék. Kiértünk a zabföldig. Nekikezdtünk az ásásnak. Egyszerre csak megbotlott a Gligor. Itt, ott már láttuk felcsillanni kékes lánggal égve a kincset. Tovább ástunk. Homlokunk verejtékezett. A hideg szél csipősen fujdogált.

— Már már felfedeztük a kincset, mikor a Gligor ijedten felordított és futni kezdett. Utána lomha, nagy lépésekkel az ördög, mert az volt s nyalagatta a kezét.

— A kincs pedig többet nem lángolt.

— Mert az csakugyan az ördög volt! belebujt a Sylvia néni kutyája bőrébe — erősített tovább.

— Hát istálom vissza kéne varázsolni a kincset!

A hallgatóság jóízűen felnevetett. Dr. Gaál István meglegedetten tekintett szét. Az udvaron megszólalt a csengő. A kis elemisták mohó örömmel szaladtak ki az udvarra játszani.

Utazás a grafit-telepre

— Másnap én is döcögős székere ültem. Elül a bakkon az öreg Juon ült. Néha áhitatosan hátra tekintett, neki úgy tűntem fel, aki az ördögöt is eltudja üzni.

— Utunk hatalmas sziklák alatt vitt el, melyeken itt-ott egy-egy cserje kapaszkodott a meredek falba s apró kis hajszál gyökereivel málasztotta a szirteket. Alatta egy paták, mint hú szolgál, vitte tovább magával a finom homokot. Itt bon takozott ki legjobban a természet nagy erroziós munkája.

— Figyeltem a táj geológiai alakulatait. Semmikép sem volt alkalmas köszénképződésre. Arany telér pedig teljesen kizárt dolog. Meg is állítottam az öreg Juont.

— Hiába megyünk biz ide, öreg,

nem találunk mi itt soha kincset, de még köszönet sem.

Csodálkozva nézett rám, de nem akarta elhinni.

— Tovább mentünk. Alacsony viskók, földbe ásott pajták kezdtek feltűnedezni a szomszéd hegy oldalán. Itt ott néhány felismerhetetlenül piszkos ruhájú pásztor legeltette a nyáját. A juhok fázósan összebujtak. A kutyák néha neki futottak a székereknek. A Juon, ha fekete kutya jött izgatottan szippantott néhányat pipájából, — úgy látszik akkor is tömjén volt benne —, s keresztet vetett. Egy félórai vizvája szakadékos ut után meg érkeztünk.

A ZAB FÖLD MELY GRAFITOT TEREM

— Hosszu keskeny zabföld volt már a Gligor is, melette egy öreg-asszony — talán a Sylvia néni, ki igen sűrűn szidalmazta az ördög munkáját. Ezek az emberek csodát vártak tőlem.

— A hatalmas gödörből sötétén látszott ki — az a bizonyos elvarázsolts kincs. Megvizsgáltam. A legfinomabb grafit volt. Konlakt metamorfózis útján jött létre. Az egész hegyalakulat azt mutatta, hogy hatalmas mennyiségben található.

— Az oláhok figyelmesen néztek minden mozdulatomat. De a csoda semmi kép nem akart bekövetkezni.

— A kincs megmaradt kincsnek, de nem csillogó aranyak, hanem sötét grafitömbnek, honnan majd egész Magyarország ironszükségletét el lehet látni.

A TUZPRÓBA

— Inonék azonban semmiképen sem akartak belenyugodni a dologba.

— Ha már nem tudja visszaváltotni kincsnek, — mondta — legalább köszönet csináljon belőle.

— Hiába magyaráztam nekik, hogy az lehetetlen. Ez a kő sohasem fog égni, de ők nem hitték el. Végre be kellett mutatnom, hogy hiába teszik tűzbe, nem lesz abból kőszén. Nagy tüzet raktak hamar száraz galyakból. Pattogtak a szikrák. Vörösen világítottak a lángnyelvek. Beletettünk egy grafitdarabot. Minden hiába, nem fogott tüzet. Sylvia néni hangosan sópándokodott. A két paraszt pedig csak úgy mormogva dicsőítette — fordított értelemben — az ördög munkáját.

NYUGSZIK A KINCS, MIG FELDERENG A HAJNAL

— Visszafele már alig kaptam szekeret. Senki sem akart hazavinni, mert az ördög cimborájának tőligá-tak. Végre egy vállalkozó székész-tulizraelita, ki már ide is eljutott, — masz-vedelmezőbbnek tartva az erdélyi kőveket a Hóreb-hegynél, — szüregi-tott haza.

Azóta a gödröt betemették. En tér-képet készítettem arról a vidékről s kezemben tartom a kincset, melyet mindaddig el nem árulok, mig: „Erdélyországban oláh csorda jár.” Erdély pedig olyan nagy talu, hogy tüzös szomszédaink hiába is kutatnak.

— pár. —

Mi van a
CZAJA-cirkuszban?
mindég a legjobb műsor!

Ramminger hölgyfodrász
Szent Anna-utca 10. Városi bérház.
Telefon 15-37. Tartós villanyvillanyolálás

Olvassa a Hajdúföldet

HIREK

1928 július 1 (Vasárnap)

Prot.: Tibold. Kath.: Jéz. sz. v.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Egyelőre igen meleg, zivatarra hajló idő, később a meleg csökkenése.

Városi muzeum nyitva 9—12-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—12-ig.

Vasárnap délután és éjjel a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot: Megváltó, Piac-utca 18. Arany Angyal, Piac-utca 50. Sas, Hatvan-utca 70. Tisza, Péterfia-utca 76.

1928 július 2 (Hétfő)

Prot.: Ottokár. Kath.: S. B. A.

Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-utca 33., Arany Angyal Piac-utca 50., Reménység Csapó-utca 22., Sas Hatvan-utca 70., Bocskay Czegléd-utca 22., Tisza Péterfia-utca 76.

Magyar munkásnak ad kenyereket, ha harisnyaszükségletét **Benyáts Emil** harisnyagyárából szerzi be. Eladás nagyban és kicsinyben. Debrecen, Tisza-palota. Külföldi gyártmányokban is nagy választék.

ISTENTISZTELETEK

Istentiszteletti sorrend a református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 9 órakor Bagdy Dániel, délelőtt 11 órakor Révész Imre, délután 5 órakor Tomay Dezső. Kossuth-utcában délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 5 órakor Baja Mihály. Árpádtéren délelőtt 10 órakor Nagy Sándor, délután 3 órakor Magyar Bertalan. Ispóty-utca délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Nagy Sándor. Homokkert délelőtt 10 órakor ifj. Benyhe Imre. Szegényház délelőtt 10 órakor Hegedűs Kálmán. Nyulas-barakk délelőtt 11 órakor Bagdy Dániel. Nyilas-telepen délután 3 órakor Siposs Imre. Csapó-kertben délután 3 órakor Módis László.

A róm. kath. templomban:

Egész napos Szentéjézés. Reggel 6 órakor Szentéjézés. Délelőtt fél 10 órakor nagymise, utána prédikál Takácsy Dénes. Utolsó mise fél 1-kor. Délután 6 órakor Szentéjézés. A szentbeszédet dr. Lakatos Sándor mondja.

Az evangélikus templomban az istentiszteletet július 1-én vasárnap délelőtt 10 órakor Labossa Lajos ev. vallás-h. lelkész tartja.

Egyházi közgyűlés. Vasárnap délután, július 1-én, délelőtt 11 órakor az istentisztelet után egyházi közgyűlés, melyre az egyház tagjait ez uton is meghívja az Elnökség. A közgyűlés főtárgya a lelkész elhunyt alkalmából teendő intézkedések.

Beiratás a róm. kath. reál-gimnáziumban. A jövő tanévre a debreceni róm. kath. piarista reál-gimnáziumban július 1-én és 2-án lesznek a beiratkozások délelőtt 9 és 12 óra között. Beiratási díj 32 pengő, tandíj 25, illetve 50 pengő. Igazgató-ság.

Ma este mutatkozik be az új júlusi műsor a Bonbonniere kabaréban. — Új tagok. — A budapesti Tabarin mulató jazz zenekarának vendégszereplése.

Tűkőgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tűkőzése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

— **Ötéves találkozó a Dóczy-intézetben.** A Dóczy-intézet polgári leányiskola 1922—23-ban végzett növendékei június 27-én, szerdán délután 4 órakor ötéves találkozó rendeztek az intézet dísztermében. A találkozón megjelent: dr. Vekerdy Béláné igazgatónő, Nagy Ferencné Kovács Julia osztályfőnök, dr. Boér Károly, Kustár Dániel és nem csekély számban a növendékek. A megjelent hölgyek egy urvacsorakelyhet, Nagy Jolán volt osztálytársuk pedig egy necc terítőt ajándékoztak az iskolának. A megbeszélések után a nagyerdei Vigadóban kellemes hangulatban, örülve az együttléteknél, véget ért a találkozó, melyet egy máshoz és az iskolához való ragaszkodásuk jeléül öt év múlva megismételnek.

— **Három debreceni cserkész kerékpáron világméretű utra indul.** Utazásuk tanulmányi ut és a természet megismerése. Elsősorban a környék megismerésére törekedtek, ezt már gyalog elvégezték s így lassan lassan hozzá szoktak a megpróbáltatások és fátalmak legyőzéséhez. Tudásuk kibővítése, az élet megismerése adta az impulzust vállalkozásukhoz. Először Magyarország nagyobb városait látogatják meg, erre felévet szántak. Megismerni akarják a maga valóságában a magyar népet, azt a népet, amely nemcsak kész volt, de most is készen áll föl-szabadítani a trianoni bilincsek alól szép Magyarországot. Tanulmányozni akarják ezenügyben az egyszerű nép magatartását és felfogását. Minden tapasztalatukról jegyzeteket készítenek a hely, idő pontos megjelölésével, mit hazajöve feldolgoznak s sajtó alá rendeznek. Ezután Európa és a tengerentúli államok következének. Különböző mint a három ügyes, kettő szőben fest, a harmadik fényképező gépet tud kezelni. Munkájuk eladásából tartják fenn magukat. Mindezeket alátámasztja hazafias érzésük, melyet ahol csak kell, hangoztatni is fognak. Festésük eladásából már oda jutottak, hogy szép felszerelést szereztek be. Csak a legnehezebbet, a biciklit nem tudják maguk erejéből beszerezni. Most kérésrel fordultak a városi Tanácshoz, hogy számukra ezt szerezze be. Amit előre láthatólag javasolni fog a Tanács. Hogy magukat megnyugtassák, a városi főorvossal megvizsgáltatták magukat, ki alkalmasnak találta őket erre a nagy utra.

— **Egymásután két helyre tört be egy fiatalokor suhanc.** A Hajdúföldben hírt adtunk a napokban az özv. Böhm Lajosné Bercsényi-utca 36. szám alatti lakos lakásán történt betörésről. Kovács Gusztáv detektív-csoportvezető csakhamar elfogta a tettest egy fiatalokor csavargó személyében. A suhancot ott tartották a rendőrségen, mert egy újabb feljelentés érkezett ellene. Kapitány Józsefné szintén a Bercsényi-utca 36. szám alatt lakik, bejelentette a rendőrségen, hogy a Böhménél történt betörés alkalmával az ő lakásából is tűnt el pénz. A fiatalokor rövid vallatás után bevallotta, hogy Kapitánynéhoz is ő tört be. Az elvesztett pénzt eldugta, de megtalálták nála.

— **Nézzé meg Perczel műterem új fényképkirakatait Szent Anna- és Batthyány-utcákban.**

Mezőgazdasági petroleum, benzin és gázolaj, valamint amerikai traktorolajok legolcsóbb beszerzési forrása

Közérdekű levelek

Népfürdőre van szükség Szoboszlón. Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Örömmel állapítjuk meg, hogy az új szoboszlói gyógy és strandfürdő kedvező körülmények közé jut s napról-napra mindinkább nagyobb és nagyobb látogatottságnak örvend. Különösen Debrecenből keresik fel sokan a jobb idők beálltával s így most már csak az a hiány marad, amit a szoboszlói egyszerűbb, szegényebb néposztály elmaradása okoz egyrészt a fürdőnek keresetükhöz mért drágasága miatt, másrészt pedig a medencének nagyobb tömegű fürdőző befogadására való kicsiny volta miatt. Amikor a nyár immár beállott és kezdetét veszi mindenféle mezei munka, az aratás, cséplés stb. igazán nélkülözhetetlen marad egy külön népfürdői célokat szolgáló medencének az elkészítése. Az a szegény munkás, aki egész héten át verejtékét izzadva keresi kenyerét és takarítja zsákba mindnyájunk számára a kenyeret, lehetetlen, hogy ne részesüljön a természet csodás ajándékában s a munka további folytatásához szükséges felüdülést, tisztálkodást igényeiknek megfelelő körülmények között ne találják meg a szoboszlói, közelebről szólva, hazai fürdőben.

Ép ezért azon általános óhajnak, amely ezirányban mindenféle megnyilvánult, minél előbb olyan megoldást kell találnia a fürdőigazgató ságnak, illetve részvénytársaságnak, hogy az egyszerű szegény néposztály számára készíttessen egy nagyobb medencét, természetesen olyan árral, amely a szegényebb munkás néposztálynak azután ténylegesen is lehetővé tegye a fürdő használatát. Tisztelettel: *Egy szoboszlói előfizető.*

— **Nyukosz-hirdetmények.** Július és augusztus hónapokban a Főcsoport elnöksége hivatalos órákat csakis a hó első keddjén d. u. 5—6 óráig tart. — Július 3-án (kedden) bajtársi összefövetel a polgári lövöldében (Nagyerdő), esti fél 8 órai kezdettel; felkérjük tagjainkat, hogy ezen összefövetelen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

— **Nézzé meg Perczel műterem új fényképkirakatait Szent Anna- és Batthyány-utcákban.**

— **Kirándulások.** A magy. Kárpát Egyesület vasárnap kirándulást rendez a hajdusoboszlói gyógyfürdőbe. Indulás délután 2 óra 30 perckor, vissza este. Költségek oda-vissza II. oszt. személy 60 fillér, falalkozás az állomásnál a pénztár előtt. Vendégeket szívesen látnak.

Siessen jegyét megvenni, mert a **Czája cirkusz** műsora világszenzáció!

Mutassa meg rossz fogát, műfogát **VÁRY JÁNOS** fogműtermében Darabos-utca 18. Kollégium mögött

— **Nézzé meg Perczel műterem új fényképkirakatait Szent Anna- és Batthyány-utcákban.**

Magyar Fanto Művek Rt. debreceni kirendeltségénél **Ferenc József-ut 42. a.** Telefon: 7—77. szám.

— **Akiknek a szív működése gyenge, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorrra megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.** Szívszakorvosok megállapították, hogy a „Ferenc József” viz súlyos billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon kedves ismerőseinknek, jóbarátainknak, akik felejtethetetlen férjem és édes apánk temetésén való megjelenésükkel, a küldött sok koszorúval, ugyszintén részvételjes és vigasztaló soraikkal fájdalomunkat enyhíteni próbálták, ezuton fogadják hálás köszönetünket. özv. Herczeg Jánosné és gyermekei.

— **Katonai élelövészet.** A debreceni m. kir. 11-ik honvéd gyalogezred július 2 án reggel 7 órától délután 4 óráig a pallagpusztai vasuti állomás közelében, a Sárkutanyánál levő katonai lötéren élelövészetet tart. Ezen a napon a tilalmas területen senki ne tartózkodjék s a lezárt részre semmiféle állatot ne hajtson. A lezárási idő alatt a Debrecen—Hajdusámszon közötti országuti forgalom 2 óránként 20 percnyi időtartamra szabaddá tétetik.

— **A tyukok tojás hozamának fokozása.** Most megjelent hézagpótló könyv minden baromfitenyésztőnek és gazdának nélkülözhetetlen. Ára P 1-20. Gazdasági Baromfitenyésztés, 38 szines és 125 szöveg közötti ábrával, 344 oldal terjedelemben. Ára P 12. Mindkét könyvet Bakoss László gazd. akadémiai tanár írta. — Kapható Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésében, Piac-utca 8. Telefon: 2—96.

— **Ma este mutatkozik be az új júlusi műsor a Bonbonniere kabaréban.** — Új tagok. — A budapesti Tabarin mulató jazz zenekarának vendégszereplése.

— **Ij. Zelling, Kálvin-tér 4. izlésesen és olcsón fest cégtáblákat.**

A Czája-cirkuszban vasárnap 2 előadás! Délután 4, és este fél 9 órakor.

SZINHÁZ

Kovács Terus és Unger Pista visszajönnek a Csokonai-színházhoz. A debreceni színházlátogató közönség két dédelgetett kedvence, Kovács Terus és Unger István, mint értesülünk, a következő szezonban ismét tagjai lesznek a Csokonai Színháznak. Ugyancsak visszajönnek a régiak közül Thuróczy Gyula, Tamás Benő, Csapó Mária és valószínűleg Markovics Bandi is. A mostani tagok közül a következők maradnak itt: Halassyné, Halassy Mariska, Timár Ila, Ferenczy Marian, László Gyula, Szigethy Andor, Szigeti Jenő, Antók Ferenc, Virágháthy Lajos. Itt maradnak még Szathmáry Endre és Csanak Béla karnagyok, valamint Remete Géza főrendező. A távozóak közül Herman Mancsi, Kondrát Ilona, Turbók Rózi, Szirmay Vilmos és Fülöp Sándor Miskolcra mennek, Rajz Ferenc és Rajz János Makóra, Elek Ica a budapesti Terézkeruti Színházhoz, Forgács Sándor Kolozsvárra, Elmegy Bihar Sándor és valószínűleg Torma Gusztai is.

Cáfolat. Egy lapban az a megdöbbentő hír jelent meg, mitnha én a miskolci Nemzeti Színházhoz szerződtem volna. Jó barátaim ne higyjék el ezt a tendenciózus hirt. Valakinek érdekében állott, hogy ezt a kacsát szárnyra bocsássa. Egyelőre még nem szerződtem sehová. De lehet, hogy elmegyek az északi sarkra, keresni Nobile tábornok eltűnt társait. Vagy esetleg Kukutyinba teszem át működésem színterét, hol a zabhegyezés nemes művészetét fogom gyakorolni. Bartha István színművész, a debreceni Csokonai-színház helyettes-igazgatója.

A színházi iroda hírel:

Ma, vasárnap délután fél 4-kor rendkívül mérsékelt zóna-előadásul **Zenebona**. Mulatságos jazz-operett 3 felvonásban.

Zenebona, — ma, vasárnap délután mozi-helyárral. **Zenebona**, kacsagó délután ma fél 4-kor.

Siessen a színházi pénztárhoz és váltsa meg jegyét a **Zenebona** mai délutáni előadására, melynek főszerepeiben Elek Ica, Timár Ila, Ferenczy Marian, Turbók Rózsi, Szilágyi B., Antók Ferenc, Fülöp Sándor, Szirmai, Rajz János ragyogó alakításokat mutatnak be. **Zenebona** ma, vasárnap délután mozi-helyárral.

Gyurkovics fiuk — Farkas Imre legújabb slágere, mely a budapesti Városi Színháznak zsufolt házakat vonzó műsordarabja, ma vasárnap este pazar szereposztásban, elsőrendű kiállításban, Remete Géza főrendező mesteri beállításában kerül színre. **Gyurkovics fiuk** főszereplői: Elek Ica, Ferenczy Marian, Torma Gusztó, Halasiné, Antók, Bihari, Rajz János, Szirmai, Fülöp S. — **Gyurkovics fiuk** — egész héten műsoron marad. **Gyurkovics fiuk** — a legbájosabb régi és új melódiákkal fűszerezve, kedves történet. **Gyurkovics fiuk** — mulatságos, hangulatos, fordulatos meséjű, remek alakokkal. — **Gyurkovics fiuk** — remek zene, kedves libretto, frappáns táncok. Óriási siker! — **Gyurkovics fiuk** — minden este! Siessen megnézni Farkas Imre legújabb sláger-operettjét! Jegyváltás.

Mozgósínházak közleményei:

Péntek—Vasárnap:

URÁNIA

Világattrakció!

Liane Haid és Wladimir Gaiderow együttes szereplésével:

A fehér rabszolganő

keleti regény 11 fejezetben.

Megelőzik:

Édes titok és Turpin bajban

bohózatok.

VIGSZINHÁZ

Világattrakció!

Bernard Goetzke a főszerepben:

A Ganges királynője

filmregény India titokzatos világából két részben 12 felvonásban. Női kettős főszerepben Regina Thomas. I. rész: A hindu bosszu. II. rész: A kétaró fejedelem.

Megelőzik:

Bandza oroszán és Jaj a vampir bohózatok.

Előzetes jelentés: Hétfő—kedd:

Vigszínház: Sudermann Hermann világhírű regénye A rókaút (A könningsbergi diák) filmen: történet a porosz-francia háborúból, 10 fejezetben. A főszerepekben Jack Trevor és Lissi Arna. Megelőzi Főúri kiszolgálás, bohózat.

Uránia: Nagy dzsungel film! A dzsungel királynője, kalandok Afrika őserdőiben, két részben, 14 felvonásban. Főszerepekben Elinor Field és Trumans van Dike. Első rész Ég és föld között, második rész Az álarcos lovas.

Jönnek: A névtelen hajó, Ördögök kapitánya, Király expressz és Sötét hatalom.

METEORBAN

Vasárnap:

Kard és korbács

Világattrakció. Douglas Fairbanks főszereplésével és

Buster és a szépségverseny

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor

Jön: Királyok királya

Világattrakciók

Cája cirkušban

Könyvesház

Magyarország első domborművi néprajzi térképe

Mindnyájunk előtt ismeretesek azok a hamis eszközök, amelyeknek alkalmazása által a trianoni béke szerzői néprajzi viszonyaink félre-magyarításával ezer éves hazánkat feldarabolták és még a nagy magyar nyelvterületet is tetemesen megcsontították. Ezen eljárásuk alkalmával saját néprajzi térképeinket szegezték ellenünk, amelyek csalfa biztonságul szolgálták ama állításuk igazolására, hogy Magyarország területének több mint felén a nemzetiségek vannak túlnyomó többségben. És valóban, ha régebbi néprajzi térképeinket nézzük, úgy látjuk, mintha a hegyvidékek hosszan elnyúló völgyes falvainak lakossága az egész környéket, tehát a szomszédos hegyeket is teljesen benépesítene. Az

ilyen régi etnográfiai térképeknek hatalmas nemzetiségi ioltjai ilyen módon a tényleges néprajzi viszonyainkkal ellenkeztek. A világháború végén kisérelte meg először dr. Bányai Zsigmond és dr. Kogutovics Károly egy olyan néprajzi térképet készíteni, amely a település alakját, terjedelmét és a lélekszámot hűségesen tünteti fel. Sajnos, hogy ez a térkép 300.000-es arányban készülvén, egész szobaalfalat leborító nagy terjedelménél fogva nem terjedt el kellő mértékben. Azóta a békétárgyalások céljára gróf Teleki Pál rajzolt egy áttekinthető néprajzi kézitérképet, amely azonban helyes elvei mellett is olyan nagyfokú általánosítással készült, hogy sok tévedésre adhat alkalmat a szemlélő számára. Legutóbb dr. Kogutovics Károly készített egy újabb néprajzi kézitérképet népsűrűségi adatokkal, de ezen a térképen is még ott vannak a megtévesztő, lakatlan területeket is lakottnak feltüntető nagy színtelők. Ilyen előzmények után jutott vitéz dr. Málnási Ödön tanár arra a gondolatra, hogy a néprajzi adatokat a települések alakjának, terjedelmének és sűrűségének hűséges ábrázolása mellett domborművi térképen kell feltüntetni, ha azt akarjuk, hogy a néprajzi siktérképek megtévesztő hatását kiküszöböljük.

Eme célkitűzéssel Málnási dr. két munkatársával, Varga Andrással és Sz. Kovács Sándorral elkészítette Magyarország domborművi térképét 900.000-es arányban, egy teljesen precíz szintvonalas térkép alapján és már ezalkalommal is újítást végzett, amennyiben a szemléletesség céljából szükséges függőleges torzítást a térképek minden egyes pontján azonos mértékben (5.72) alkalmazta. A nagyon plasztikus domborműre ezután tizenegyféle színben mintegy negyvenezzer ponttal minden tekintetben hűséges módon tüntette fel az összes településeket. A domborművi néprajzi térkép adatainak pontosságáról az első pillanatban is meggyőződhetünk, ha például a térképen a Szeged vagy a Kecskemét körüli számos tanyát megtekintjük. A hosszú idő alatt készült domborművi néprajzi térkép eredetije 72 cm. magas, 108 cm. széles, 12 kg. súlyú; fényképének kitünően sikerült reprodukciója magyar és angol szöveggel a napokban került ki az Állami Térképészeti Intézetből és most az ország legkiválóbb szakemberei foglalkoznak az első domborművi néprajzi térképről készített tizenegyszínyű képek sokszorosítási problémájával, hogy a Reviziós Liga útján a külföldön terjeszthető legyen ez a leghűségesebb és legszemléltetőbb néprajzi térképünk. — dy —

Pergament papir, befőtt kötöző zsinag, süveg cukor, málna, narancs és citromszörp szükségleteit olcsón beszerezheti

Pálffy Tibor

fűszer és csemege üzletében
Kossuth-utca 7. szám.

Telefon: 16—94.

Telefon: 16—94.

Ugyanott FLIT és FLYTOX légy és rovarirtószerek kaphatók

TESTEDZÉS

A Keleti kerület athletikai versenye

A Keleti kerület pénteken tartotta meg az egyetemi sportpályán athletikai versenyt, amely azonban csak közepes eredményekkel zárult. Részletes eredmények a következők:

100 m.: 1. Király (DEAC) 11.8 mp. 2. Majzik dr (DEAC) 12 mp. 3. Nagy (DVSC) 12.2 mp. Magasugrás: 1. Király (DEAC) 1.60 cm. 2. Brenner (NyTVE) 1.60 cm. 3. Létray (NyTVE) 1.60 cm. 1500 m.: 1. Motika (SzMÁV) 4 p 30 mp. 2. Németi (DVSC) 4 p. 36.2 mp. Távolugrás: 1. Páter (DEAC) 6.32 cm. 2. Király (DEAC) 6.27 cm. 3. Majzik dr (DEAC) 6.21 cm. Súlydobás: 1. Stolp (DGASE) 12.65 cm. 2. Gally (DEAC) 12.27 cm. 33. Regös (DGASE) 11.76 cm. 200 méter: 1. Majzik dr (DEAC) 24.8 mp. 2. Szilágyi (DVSC) 25 mp. 3. Nagy (DVSC) 25 mp. Rudugrás: 1. Hadházy (DEAC) 3.40 cm. 2. Cuna (DEAC) 2.90 cm. 110 m. gátfutás: 1. Király (DEAC) 21 mp. 2. Brenner (NyTVE) 21.2 mp. Diszkoszdobás: 1. Regös (DGASE) 39 cm. 2. Stolp (DGASE) 37.10 cm. 3. Gally (DEAC) 35.70 cm. 800 méter: 1. Motika (SzMÁV) 2 p. 14 mp. 2. Németi (DVSC) 2 p. 18 mp. Hármassugrás: 1. Stolp (DGASE) 12.85 m. 2. Király (DEAC) 12.70 m. 400 méter: 1. Hadházy (DEAC) 56.8 mp. 2. Szilágyi (DVSC) 57.3 mp. 3. Kiss (DEAC) 58 mp. Geerlydobás: 1. V. Tóth (DEAC) 49.18 m. 2. Gally (DEAC) 47.85 m. 3. Páter (DEAC) 44.33 m. 200 méter gátfutás: 1. Király (DEAC) 29.6 mp. 2. Berta (SzMÁV) 29.8 mp. 500 méter: 1. Motika (SzMÁV) 17 p. 10.8 mp. 2. Németi (DVSC) 17 p. 22.3 mp. 400 m. gátfutás: 1. Majzik dr (DEAC) 60.2 mp. 2. Márkus (SzMÁV) 71.2 mp.

Fste az Angol Királynőben társasvacsera volt, ahol kiosztották még az 1914-ben nyert bajnoki érmeiket is a megjelent Holota János érsek-újvári polgármesternek, Székely Adorján gyógyszerésznek és Hadházy Dezsőnek. A távollévő Versényi Tibor elnök helyett dr. Tarján Oszkár köszöntötte fel szellemesen és közvetlenül a megszállt területekről ideérkezett Holota Jánost és a többi régi bajnokokat.

Bocskay—Sabária 1:0

Vidéki Kupa mérkőzés. A Bocskay szép játék után biztosan győzött a csak technikai felkészültségben előtte álló Sabária felett s ezzel a győzelmével is kiáltó bizonyosságot tett afelől, hogy igenis az első ligában van a helye. A mérkőzés tulajdonképpén a Bocskay nyomasztó fölénye mellett folyt le. A játékosok nagyon frissen, kedvvel és agilisán dolgoztak. A védelem kissé bizonytalan volt, a halisor élén Sághyval, akit volt clubtársai állandóan életveszélyesen faultoltak, igen jó volt, a csatársorban pedig a belső trió tűnt ki, de különösen Vincze. A Sabáriában Weinhardt, Vámos, Stofján és Mészáros voltak jók. A gólt egy kornerből fejelte Teleky.

Admira—Ferencváros 6:1

Rapid—Hungária 4:2

A bécsi aranyserleg körmérkőzésen a magyar csapatok igen rossz startot vettek. Mind a két vezető csapatunk nagy gólarányú vereséget szenvedett. A Ferencváros védelme nagyon bizonytalan volt, a csatársora pedig igen peches. A Hungária csatársora lassu, álmos és gólképtelen volt, amellet két tizenegyest nem tudtak értékesíteni.

Közgazdaság

Szökik a szőlő. A májusi fagyok igen kevés szőlőt hagytak itt-ott érintetlenül. Ami kevés maradt azt a folytonos essőzés miatt gyorsan terjedő peronospora annyira ellepte, hogy nemcsak a szőlő levelei lettek tőle tarkák, hanem a virágzó fürtök-ről a kis bogycskák már nagy részben leperegtek. Aki kíváncsi, hogy miként szökik meg a szőlő, most menjen ki és kézzel veresse meg a virágzó tőkét, látni fogja mint hullanak le nem csak a sapka alakú szírom levelek, hanem az apró bogycskák is. Ezt nevezik a szőlős gazdák a szőlő szökésének. Ez már a harmadik rossz esztendő, mikor a szőlős gazdáktól a jövedelem is megszűnt.

TÓZSDE

A pengő Zürichben 90.48^{1/2}

Budapest 90.48 és fél, Berlin 123.97 és fél, Newyork 518.75, London 2530, Páris 20.38, Milano 27.28 és fél, Prága 15.37 és fél, Belgrád 9.13 és egynyelv, Bukarest 3.18, Bécs 73.07 és fél, Amsterdam 209.05.

Gabonatőzsde.

A készárúpiacra a malmok tartózkodásai miatt továbbra is szűk keretek között mozog a forgalom. A tavalyi áru iránt már alig van érdeklődés. Általában számítanak arra, hogy az aratás megkezdése előtt nem fog készni, sőt egyes helyekről már az aratás megindulásáról is érkeztek jelentések. A 77 kg.-os búzát júliusi szállításra 26.65—28.85 pengő árán jegyezték származás szerint. A tavalyi

Hirdessen a Hajdúföldben

77 kg.-os búzát 32.50—33.20 pengővel jegyezték származás szerint. A rozs első árfolyama 29.40—29.70 pengő volt.

A liszt- és őrléménypiacon a közeli árelszállításra való várakozásban a forgalom teljesen szünetel.

A terménycikkre piacán a tisztántúli tengerit 29.70—30 pengővel jegyezték, az egyéb származású áru egy pengővel olcsóbb volt. Az árpa, amelyből az aratás már folyik, 28.80—29.30 pengős áron került forgalomba. Az elsőrendű zabért 34 pengőt kínáltak. A magpiac üzletelen.

16461/1928. II.

Hirdetmény

Eladó városi házasztelek. A városi tanács közhírré teszi, hogy a Luther-utca 9, 11, 13, és 15. számú, továbbá a Huszár-Gál (Kőnya) utca 5. és 7. szám alatt levő városi házaszteleket nyilvános árverés alapján örökön eladja.

Az árverést 1928. július hó 17-én a Városházán (közgyűlési terem) tartják meg.

Az árverési feltételeket a gazdasági ügyosztálynál Városháza, I. emelet 27. számú szobában lehet megtekinteni.

Debrecen, 1928. június 28.

Városi Tanács.

ÉPÍTKEZÉSHEZ

csakis gyorsankötő „RAPID” hidraulikus örölt meszet használjon, mert gazdaságosabb, mint a darabos mesz. Előnye: az örölt meszet nem kell leoltani, azonnal leoltás nélkül habarcs készíthető, szilárdsága a cementtel javított fehér mesz habarcsával azonos, 1 m³ homokhoz 1 q rapid mesz szükséges. Saját érdekében próbálja ki a rapid meszet és sohasem fog mást használni.

Kap-**BARTHA** építkezési anyagok telepén
DEBRECEN, Ispottály-utca 3/b.
Telefon: 7—85. Kérjen prospektust!

A legjobb szováti

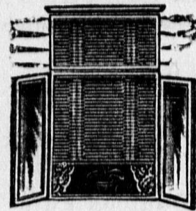
cserép
Márkus Sándor
hajdúszováti cserépgyárosnál
szerezhető be.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben,
legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében

Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Naptól,
hidegtől

megvédi és díszíti lakását, ha ablakára szövet ferolettát vesz a

Redőny üzemnél

Debrecen, Bethlen-u. 19.

Épület és bútort-
vasalások, furnérok

BÉSZLER LAJOSNÁL

Széchenyi-utca 2. szám.

NÉZZE MEG

PERCZEL

mütermem új fénykép kirakatait.

Szent Anna- és Batthyányi-utcákban

Keresünk fiatalabb magyar állampolgárt, keresztény német nyelvtudással bíró kúltisztviselőket, megfelelő képzettséggel, jó megjelenéssel és fellépéssel kímélt propagandatevékenykedésre, háziasszonyoknál (eladási tilalommal) fix fizetés és utiköltség mellett. 2 Debrecen részére, ottani lakos, 2 Szeged részére ottani lakos, 2 Győr részére ottani lakos. Kézírási ajánlatok fizetési igénnyel, bizonyítványmásolatokkal, valamint eddigi működés megjelölésével „Megbízható 498” jellegre **Blochner J. hirdetői** dába, Budapest IV, Semmelweis utca 4. küldendők.

Külföldi

Koksz, kovács kőszén, porosz szén

szántás és cséplésre, tűzifa és retorta bükkszén a legolcsóbb napiáron beszerezhető kicsinyben és nagyban

Gabányi Sándor utóda

cég, tul. LANG MIKLÓS.

Iroda és telep:

Csepő-utca 28. Telefon 4.49.

ORVOS
Gyógyszerész

Festő

Fodrász

Czukrász

Pincér

Hentes

Nyomdász

Lakatos

Gyári munkás

Soffőr

Szerelő

Permetező

Telefon:
13-35
száma.

MINDENKI

megtalálja a foglalkozásának megfelelő

munkaruháját

a

Magyar

Ruhaipar

férfi- fiuruha nagy áruházában

Bika-szálló
épületében.

Hentesüzlet áthelyezés!

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy hentes és zsiradékárú üzletemet Hunyadi-utca 22 sz. alól Hunyadi-utca 18. sz. alá helyeztem át, ahol elsőrendű sertésbűs, zsír, zsiradék és egyéb saját készítésű hentesárúk figyelmes kiszolgálás mellett a legolcsóbb napi árban szerezhetők be.

Tisztelettel:

Imre János hentes.**Bagi és társa, Kaba**
gépgyára és hengermalma

Telefon: 5. — Sörgőzycim: BAGI, KABA. — Alapítva 1897. évben.

SZÁLLIT mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszert, szériósaváros, átalakít magánjárókát, kézi gépkocsikat, vasszertegyaos, rézőnő, kazán és autogénhegesztő munkákat, malomhengerek csi. zozását és rovatkolását.

Kutfurási vállalata teljes szavatossággal készít új ártézi kutakat bármely mélységre, végez próbái furásokat és elapadt ártézi kutak rendbehozását. „Casse” traktorok képviselője.

Megnyilt a gróf Desewffy

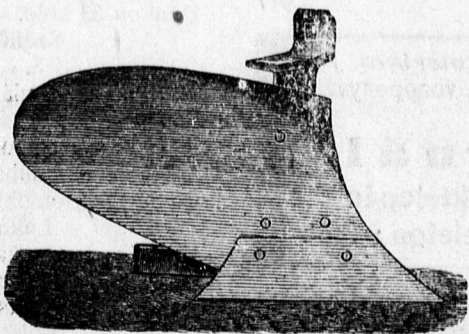
féle uradalom tokaji bor pincészetének főlerakata és üzlete

Szent Anna-utca 5. szám alatt,

hol az uradalom kizárólag saját termésű, elsőrendű

tokaji borai: u. m. asszuk, szamorodni, pecsenye és asztali borok

állandó nagy raktáron és a legjutányosabb árak mellett állanak a nb. közönség rendelkezésére.

Kovács Gyula
vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárúk olcsón kaphatók.

Gerő Ernő új!
Gerő Ernő a régi!

Üzletét újból megnyitotta és a régi szolid alapon vezeti továbbra is!

Raktáron tart: férfi-, fiu- és gyermekruhákat, felöltő trenchcoat kabátokat, gummi és impregnált esőkabátokat a legolcsóbbtól a legjobb kivittelg.

Szabásban, minőségben, árban

a régi elismert cég.

Mielőtt ruhát vásárol, keresse fel cégemet teljes bizalommal és meg fog győződni

olcsó árainról!**Gerő E. Ernő**
férfi ruha áruháza

Piac ucca 69. (Megyeházzal szemben.)

Hirdessen a Hajdúföldben**APRÓHIRDETÉSEK**

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számíttatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET,

hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

Két fiatal

barnaleány megismerkedne vigkedélyű fiatalemberrel. Levelet a kiadóba „16—18” jellegére. 943

Komoly

fiatalemberrel megismerkednék szórakozás céljából, aki szeret utazni. Levelet a kiadóba kérek „Minden vágyam az utazás” jellegére. 944

HAZASSÁG

Finomlelkű

intelligens özvegy vagy elvált ur-asszonnyal megismerkedne házasságában csalódott férfi. Életviszonyait őszintén feltáró, fényképpel ellátott levelek discreció mellett „Nyár 85” jellegére adandók le a kiadóba. 1866

LAKÁS

Világos,

száraz pinceszoba kiadó, Hadházi-ut 16. szám alatt. 1869

SZÉP

utcai butorozott szoba ágynemű nélkül kiadó. Miklós-utca 21. 1825

KIADÓ

Kétszobás lakás mellék helyiségekkel augusztusra. Csapó-utca 27. 1875

Butorozott

szoba kiadó, Thali Kálmán-u. 3. sz. 1864

Butorozva

utcai kétszoba, konyha kiadó. — Egyiket lehet üressen. Némethy, Csapó-u. 71. 924

2 SZOBA

mellék helyiségekből álló lakást keresek augusztus 1-re kötött olcsó lakbérrel, lelépés ellenében. Cimeket a kiadóba kérek. 872

Király kávéi

mégis a legjobb! Olcsó, kiadó, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11.

Utcai

parkettes szoba ágynemű nélkül július 15-re kiadó, Szent Anna 31. 1824

Kiadó

különbejárattal butorozott szoba ágynemű nélkül, Batthyány-u. 3.

AJÁNLAT

Sziliczey

Várady Gyulának a zsidókérdés veszedelmeit és magyar vonatkozásait tárgyaló népszerű könyve „A Sátán karmaiban” könyváruai uton már elfogyott, néhány példány még 5 P szerzőnél, Hungária-ut 4. sz. kapható. 1865

Cséplésre dunántúli gépész motor- és gőzgépszerező 10 éves gyakorlattal ajánkozik. Azonnali szíves megkeresést kér Papp, Debrecen, Aranysas szálló. 1868

Tanítónő polgáristákat javítóra jutányosan előkészít, Borz-u. 28. 945

Magánjáró

gőzcséplő garnitúra komplett a folyó évi cséplési időszakra megbízható gépésznek vagy vállalkozónak bérbe vagy keresetre kiadó. Cim: Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kosuth-u. 8. 939

Boreladás!

Saját termés Arany János 30. 1 P-től 1.80-ig egész nap, Rázsó Gyula-u. 2. sz. 2-6-ig 80 fillértől 1.30-ig literenként is, mindkét helyen jégbe-hűtve. 920

Készítők

Ötvenyket, felöltőket legújabb divat szerint, saját szövetségekkel lakásra lemegyek. Tribon szövetség jutányosan 28 pengőtől készítem, Szanyi János Ötvös-u. 36. 763

Női kalap

a „Buby” női kalapszalomban, szép, csinos már 4 P-től. Átalakítás 2 Pengőtől. Csapó-utca 65., Kiszposta mellett. 1772

Tisztviselők

és katonák figyelmébe! Ajánlom olcsó, tartós és elsőrendű kivitelű saját gyártmányú cipőimet. Kerékgyártó István Kálvintér 3. Megbízható egyéneknek 3 havi hitel. 864

Elsőrendű

házikoszt, négyfogásos ebéd 80 fillérért kapható úgy kihordásra, mint bentékezésre. Csapó-utca 19. sz., (Knoll-ház). — Udvaron közvetlen balra. 846

LIBÁNDY A.

fest, mos, tisztít. Tűkőrfényes galériók. Péterfia-utca 4., az udvarban.

Urinó

trafikot július hónapban vezetésre átvesz. Cim a kiadóban. 859

Gépirás munkát,

könyvek, jegyzetek, jegyzőkönyvek gépen való leírását, nagyobb munka esetén sokszorosítását is vállalok. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. 889

Nyári szünet

alatt olcsó magán-, esetleg csoport-órákat vállal elismerten jó hírű zongoratanárnő. Nyári hónapok alatt kívánságra magyar nótákat is tanít. Cim a kiadóban. 929

FILE, HIMZÉS,

köllm, montirozás, festés, függöny összeállítás jutányosan készül Csapó-utca 4. (melléklépcső). Vidéki megrendelést elfogad. 877

Zamatos

házi óbor 1.30 Csapó 27. udvarban, Szathmárinál. 932

SIRKÖVEK

mindeu minőségben s kivételben legolcsóbban beszerezhető

Hunyadi-u. 14.

Temetői munkákat olcsón vállalunk. Terveket s rajzokat díjtalanul készítünk. Tel. 7-24.

Házmesternek ajánlkozik gyermektelen házaspár nagyobb házhoz. Nyil-utca 112. Szerelőségéd. 951

ELADÁS

Eladó Róther-utca 32/b. számú ház gyümölcsös kerítél. 942

Ebédlobutor

eladó, Tisztviselő-telep I. u. 1858

Eladó

Szoboszlai Pap István utca 15. sz. alatt jó termő, házhelynek is alkalmas szőlő. Értekezni lehet dr Kováts Béla ügyvédnél, Ferenc József-ut 73. sz. 1860

Eladó

a Kadarcs közelében Elepen 7 és 11 hold föld. Értekezni Eötvös-utca 57. sz. 1862

Hangya-

részvény eladó. Zivuska, Rákóczi u. 4. sz. 934

Leánycserkészkalap

legfinomabb minőségű, alig használt eladó. Cim a kiadóban. 855

Eladó

egy rövid zongora Kandia-utca 6. szám alatt. 914

MÁTÉ

nyug. m. kir. állampénztári tanácsos ingatlanirodájának hirdetése:

Eladó földek:

Nyiracsádi kövesuton tizholdas, Kiszepesen huszholdas, Ondódon tizholdas tanyásbirtok.

Eladó házak:

Szent Anna-utcán jókarban lévő uriház igen jutányos áron családi okokból eladó.

Széchenyi-utca 42. számú emeletes bérház.

Hunyadi-, Rákóczi-, Péterfia-, József királyi herceg-utcákon és a Simonyi-uton beköltözhető házak négy-ötshobás modern lakásokkal.

Bocskayban ötszobás uri villa minden komforttal, nagy szőlővel rendkívül jutányos áron.

Simonyi-ut legszébb részén egy villatelek eladó.

Széchenyi-kertben ötszobás modern villa.

Háromszobás családi ház belvárosban tizegyezer pengőért.

Ötszobás teljesen modern lakás központban bérbeadó.

Iroda: Széchenyi-utca 55. 1816

Jégműtőszekrények

náztartások részére, cukrárszoknak való fagyalthűtőszekrény a legjutányosabban kapható az Ingóság-közvetítőnél. Keresünk azonnali megvételre betegtolókoskikat, Schöber-ágyakat és mindenféle ingóságokat. 1823

Ebédlobutor

eladó, Tisztviselő-telep I. u. 4. 1858

Villanymotor

1^{1/2}-es Ganz-gyártmány kapcsolóval eladó. Libándy, Péterfia 4. sz. 950

Eladó

villanegyedben a város legszebb részén 1146 m²-ől szőlő, gyümölcsös, jóvizű kuttal, épülettel. Andrassy-ut 21. 946

Eladó

jól jövedelmező ház beköltözhető lakással jutányos árért, Darabos 50. Jóvizű kutfurást és javítást vállalok. 1822

Eladó

Andrassy-uti 85. számú 908 m²-es szőlő. 3000 P-vel megvehető. Értekezhetni Péterfia-u. 40. 948

Zongora

„Productiv Genossenschaft” bérbeadó. Cim kiadóban. 1867

1 lovas cséplőgép

felszereléssel eladó. Tóth Béla, Haláp 188., vagy Debrecen, Deák Ferenc-utca 22., fűszerüzletben. 1863

KERESLET

Tanuló

elektrotechnikai műhelybe felvétetik, Parti Ferenc, Hatvan-u. 58. 947

Vályogot — téglát

használtat veszek, vitéz Nagy tiszthelyettes, Péterfia 28. Hétköznapokon. 949

Műszaki

nyugdíjas tisztviselő bárminő állást megfelelőt keres, nagy összekötéssel, szerény díjazásért. Cim a kiadóban. 924

A Lövöldé

közgyűlési vaesoraja alkalmával az ernyőmet valaki tévedésből elvitte. Kérem, hogy azt oda hozza vissza. K. K. 941

Középiskolai

szolid leánykát jövő tanévre kosztra, lakásra, esetleg tanításra elvállal magános tisztviselő. Cim a kiadóban. 917

Eredeti amerikai Johnston aratógépek. Valódi amerikai fehér kévekötszínű, az összes aratógéprezsek, felvonóponyvák, kaszák stb. nagy raktára kizárólag

Rahmer Sándornál

Bächer—Melichär gépgyárak fióktelepén

Debrecenben, Plac-utca 43. szám. Telefon: 962.

Debreceni Üvegkereskedelmi R. T.

Debrecen, Rózsa-utca 2. szám.

Ajánlja autosophon szikvizet gépjét részletfizetésre.

Az Autosophon ára — — — — P 21—
1 tucat hozzávaló szénavpatron ára P 5—
1 tucat cserepatron ára — — — — P 2—

Az autosophonnal mindenki házilag pillanatok alatt saját tiszta üvegben készíthet szikvizet.

1 liter szikviz 16 fillérért.

Jégsezekrény és fagyaltgép nagy választékban.

Befőttes és uborkásüveg minden nagyságban kapható.

DIENES JÓZSEF v. községi főjegyző Országos Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája Fűvészkert-utca 16. — (Saját ház.) Telefon 14—98.

Eladó házak:

Szent Anna-utcán bérház, Libakert 12/b., Hatvan-utca végén, János 40., Szegényházsor 30., Szondy 14., Gyöngyvirág 19., Hadházi-ut 21., Sámsoni-ut 3. és 9., Létai-ut 1/f. István-ut 41., Szentanna 54, Kertész 5 Rákóczi 46., Csapó 36., Kovács-utca 8., Rigó 12/c., Csapó 81., Komlóssy-ut elején, Kanális 99., Agárdi-utcán, Késes 68., Sziv-utca 26., Lehel-utca 19. és 21., Kiss Aron 21., Széchenyi-ut 20., Csalogány 8., Görbe-u. 7., Hunyadi-utcán, Tasnádi 3., Gróf Leiningen 27., Pesti 73., Lehel 12., Kigyó 19., Poroszlay 21. és 23., János 78., Virág 15., Apaffy 16., Zrinyi 61., Töhötöm 37., Dévai 4., Fantsovits 34., Fenyőfa 17., Kis-utca 36., Biró 9., K. Tóth Kálmán 12., Andrassy 3., Bethlen-utca 57., Domokos Lajos 26., Timár 25., Budai Ézsaiás-utca 6—a., Onossay 17., Virág 13. és 42., Rigó 12/b., Beke 24., Sinay Miklós-utcán, Szeder 14., Uj-utca 19., Kemény-u. 5., Keresztesi-u. 20. és 28., Csonka-u. 10., Gróf Tisza István 10., Kerekes Géza-utca 20., Aczél-utca 2., Kurucz 110., Rásó Gyula 4., Dévai 11., Irén 24., Fülöp 34., Malvin 6., Olajütő és Téglavetőben olcsó házak.

Vidéki házak:

Bárádon Piac-téren nagy vendéglő.

Házhelyek:

Libakertben két telek.
Erdősoron két értékes házhely.
Mátyás király-utca 6.
Kinizsi-utca 71.
Poroszlay 21. alatti villatelek 18 pengőjével.
Széchenyi-ut 8.,
Köntösgátsor 17.
Homokkerten, Vámospércsi uton, Dévai- és Rásó Gyula-utcán, továbbá Hajduszoboszlón, gyógyfürdő mellett.

Földek:

Elepen 252 holdas jó birtok.
Kiszepesen 109 hold.
Ondódon 8 holdas, Pacon 7 és fél hold.
Pénészteleken 50 holdas,
Mikepércsi-uton 20 holdas tanyás.
Monostorpályiban 25 holdas.
Ujléta határban 47 hold.
Vámospércs kövesuton 8 hold.
Bánkon 33 hold.

Szőlők:

Széchenyi-ut 8.
Martinkán, Bodán, Sárándi állomásonál.

Bocskay-kertben, Andrassy-uton, Ujkertben, Hajdubagason, Poroszlay-uton és Homokkertenben.

Lakás:

Komlóssy-uton hatszobás.
Csapó-utcán háromszobás.
Vasuti-soron kétszobás.

Üzletek:

Város központján nagy kirakatos-üzlet.
Nagyforgalmu iparüzem eladó, vagy bérbeadó.
Pesti-utca 73. számú jóforgalmu péküzlet.
Nagyforgalmu fűszerüzlet, házzal.
Csapó-utcai piacon üzlethelyiségek és iroda kiadók.
Jómeneteli vendéglő Debrecenben Nagyállón: Pannónia étterem és kávéház bérbeadó.
Parcellázásokat elvállalok.

Keresek

eladó házakat, házhelyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbirtokokat.

Dienes, Fűvészkert-utca 16. szám.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóváll. nyomdájában Debrecen, József kir. herceg u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat.